…Н ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Совелэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ (6266) | 1951 оной майн 18, пятница | Сэн 20 мүнгэн

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ДҮРШЭЛЫЕ БҮГЭДЫН ШАДАБАРИ БОЛГОЕ

НҮХЭД ТРАКТОРИСТНУУД! Часай графигаар хүдэлмэрилжэ, үндэр бүтээсэ туйладаг трактористнуудай дүршэлые халан абагты

☆ ☆

СССР-эй финанснуудай Министерствын мэдээсэл

30 миллиард түхэриг хэмжээтэйгээр 1951 оной майн 3-да гаргаһан, СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжа (1951 оной гаргалга) майн 15-най һүүл тээшэ 4 миллиард 452 мил... 893 мянган түхэригөөр үлүүлэн, 34 миллиард 452 миллион 893 ... ган түхэригтэ захюулагдаа.

Урьһаламжын тодорхойлолгоһон суммын нилээд ехээр үлүүлэгдэнэтэй дашарамдуулан, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй заабари ёһоор урьһаламжа саашадаа захилгые 1951 оной ... н 17-һоо хойшо хаа хаанагүй болюулха гэһэн захиралта СССР-эй финанснуудай Министерствээр үгтөө.

СССР-эй финанснуудай Министр А. ЗВЕРЕВ.

Экзаменуудые эрхимээр үнгэргэе

Майн 21-дэ бүхы һургуулинуудай экзаменууд эхилхэнь. Тиигэжэ ... н зуун хүбүүд басагад түрэл ... хэ арадтаа һуралсалайгаа ... дүүдые харуулханъ гээшэ. Манай һургуулинууд большевигскэ партиин, Советскэ правительствын, агууехэ Сталинай ... ньэ ба бүхы арадайнгаа ханхаралаар саг үргэлжэ хүрээлэнхэй. Орон соомнай бэелүүлэгдэжэ байгаа агуехэ барилга, улам гоё һайхан үглөөдэрэй түсэбүүд дүүрэн эрдэмтэй ... эр шадабаритай хүнүүдые эриэ. Тиимэ хүнүүдые манай һургуули ... эгдэмэг ... Түрэл пар... ... гэ ... правительство хадаа залуу үетэ... рдандайхнай улам һайнаар ... дүүлхэ хэрэгтэй гэжэ заана. ... заабарин хэр зэргээр дүүрэгдэжэ байһаниие болохоёо байна экзаменууд харуулха ёһотой. ... эһэ һургуулинуудтахи экзамен хадаа гүрэн түрын удхашатай событи мүн.

... дахи класста оруулгын ба ... ргалтын экзаменууд дээрэ һу... ... олоһон эрдэмэй хэмжээ... ... ба шанарынь элирүүлэгдэхэ ... Мүн багша бүхэнэй һуралсалай жэл соо хэһэн хүдэлмэринь ... гаргагдана гээшэ. Экзамен хадаа һургуулинуудай бүхы хүдэлэй хүдэлмэриие гүрэнэй ... ан байлгата болоно.

Мүнөө жэлдэ республикымнай 35 ... гаран үхибүүд экзамен барина. Тэдэнэй 36 дунда һур... уулинуудай арбадахи классайхид ... бооролой аттестат абахын түлөө экзамен бариха юм.

... экзаменнууд асуудалнуудаар ... Виссарионович Сталинай ... олнууд ород ба бурят хэлэнүүд ... залгада угаа ехэ туһа хүргөө. ... бэшэг заажа ябадал хаа хаанагүй һайжараа. Мүн хэдэн олон ... түүд шэнээр гү, али заһабарилагдан хэблэгдэһэн байна.

1950—51 онуудай һуралсалай ... да Яруунын аймагай һургуулиуд ехэ амжалта туйлана. Тэдэ ... рагшадай 90 шахуу процентынь бүхы предмедүүдээ һайн ... байна. Тус аймагай ... Доминиско, Поперечинскэ ... һургуулинуудай һурагшад бултадаа ... таатайгаар һуралсана.

... мэнүүд жэшээнүүд республикын ... ород һургуулинуудай ... байгаа. Улан-Удын басагадай № 2 дунда һургуулиин һурагшадай 90 гаран процентынь һайнаар ... дагаар байна. Энэ һургуулиин ... ан ба 6-дахи «в» классайхид ... нагадаа «4», «5» гэһэн сэгнэлтэнүүдые абадаг.

... № 1, 3, 20 һургуулинуудта ... һургуулинуудта ... бэлэдхэлэй хүдэлмэри ... һайнаар ябуулагдаа. Хэжэнгын, ... ба бусад аймагуудай ... гэй багабэшэ хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Һурагшадай ... суглаануудта олон газарнуудаар экзаменуудта ... шалгалтанууд зохёогдоһон байна. ... Гадна, нэмэлтэ занятинууд үнгэргэгдэжэ, элдэб туршалгын ... эрхилхэ тухай кабинетүүд байгуулагдаһан ... Тэрэшэлэн олон һургуулинуудта ... байна.

Түрүү һургуулинуудай багшанарай коллективүүд өөһэдынгөө харюусалгые гүнзэгыгөөр мэдэрэн, бүхы хүсэ шадалаараа ажаллана. Эхэ орондоо инаг дуратай хүнүүдые, коммунизмын эдэбхитэй барилгашадые хүмүүжүүлхэ гэһэн хоёр хүсэл болол тэдэниие зоригжуулна. Тэдэнэй амжалтатайгаар ажаллаха ябадалда партийна, комсомольско организацинууд ехэхэн туһа хүргөө. Үзэһэн материалаа дабтаха, ахалагша классуудта обзорно лекцинүүдые уншаха, консультацинуудые үнгэргэхэ, туршалгын хүдэлмэринүүдые хүтэлбэрилхэ гэхэшэ мүнөө үедэ багшанарай ба хүмүүжүүлэгшэдэй шухала зорилго болоно.

Зарим багшанар һурагшадайнгаа ба өөрынгөө ажал хүнгэлхэ зорилготойгоор экзаменуудай билетүүд соохи асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулна. Энэнь тон буруу байна. Иимэ метод һурагшадта гүнзэгы эрдэм олгохогүйһөө гадна, али бүхы асуудалнуудые бээ даажа шудалан шэнжэлхэ дуршэл олгодоггүй.

Экзаменуудые үнгэргэхэ комиссинуудай урда ехэхэн зорилгонууд табигдана. Тэдэнэр хадаа һурагшадай хэр гүнзэгы эрдэмтэй болоһыень дүүрэнээр шалгажа үзэхэ, уялгануудтаа үндэр эрилтэтэйгээр хандаха зэргэтэй. Программаар хараалагдаһан туршалгануудые, тус түстаа дүүргэхэ даалгабаринуудые һурагшадай яажа дүүргэһые сосголон хараха ба багшанарай асууһан асуудалнуудай идейнэ талые эдэ комиссинууд анхаралдаа абаха уялгатай. Һургуули соохи бүхы ажабайдал намдуу тэнюун байжа, һурагшад бүхэнэй эрдэм мэдэрэлээ дүүрэнээр харуулха ябадалда нүлөөлхэ зэргэтэй.

Һурагшадай амаралтые экзаменуудай үедэ зүбөөр эмхидхэхэ гээшэ тон шухала байна. Энэниие багшанар, һургуулинуудай директорнууд һайтар мэдэхэ ёһотой. Һурагшадай сүлөөтэй сагаа үнгэргэлгые эмхидхэхэ талаар комсомольско организацинууд онсо үүргэтэй байна. Тэдэнэр һурагша бүхэнэй сэнгэлэнгээр амарха ябадалда туһалха зэргэтэй.

Хүдэлмэришэдэй ба хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуулинуудта экзаменууд мүн лэ эхилхэ байна. Тэдэ һургуулинуудта 2 мянга тухай хүн һуралсана. Тэдэнэр ажаллажа байха зуураа эрдэм мэдэрэлээ дээшэлүүлнэ. Предприятинуудай ба эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд һуража байгаа залуушуулай экзаменуудаа бэлэдхэхэ, тэдэнтэ туһалха ёһотой. Тэдэнэй ажалые эдэ үдэрнүүдтэ хүнгэдхэхэ тухай асуудалые дары шиидхэхэ хэрэгтэй.

Һургуулинууд эгээл харюусалгатай үедэ ерэбэ. Тэдэнэй экзаменуудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр үнгэргэхэ байһандань манай арад зон этигэнэ. Амжалтануудые туйлахыень советскэ хүн бүхэн һурагшадта ба гэгээрэлэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ хүсэнэ.

ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭБЭ

Социалистическэ мүрысөө үргэн дэлгэрүүлһэн Яруунын, Хори ба Торинн аймпотребсоюзууд ... баранай эрьесын апрель һарын ... 455 мянган түхэригэй олзо ... ээр галуур үргэндэ оруулаа. ... аймагуудай хүдалдаа наймаа... ... организацинууд майн һайндаһ ... дта тээ ба полевой стануудта, бригаднуудта нүүдэл наймаа үргэнөөр хэжэ, эдэ амжалтануудые туйлаһан байха юм.

Жэшээнь, Яруунын аймпотребсоюзай мяханай совхоздохи магазинай продавец нүүдэл наймаа хэжэ оройдоо арбахан үдэрэй туршада 128 мянга гаран түхэригтэ бараа худалдаа.

Д. Данилов.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗУУДТА ХАБАРАЙ ТАРИЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной майн 10-най мэдээн

Аймагууд	Бүхы ороолото культуранудай тарилга (процентээр)	Пар хахалалга (процентээр)
Закаменай	44,6	2,2
Хориин	44,0	7,1
Хэжэнгын	42,5	2,4
Торинн	40,2	0,5
Түнхэнэй	39.5	—
Яруунын	37,4	2,5
Байкало-Кударын	35,8	3,4
Курумканай	35,4	—
Кяхтын	34,9	—
Баргажанай	34,1	9,1
Тарбагатайн	33,7	5,2
Кабанскын	32,8	7,2
Заиграйн	32,4	36,7
Сэлэнгын	31,5	25,0
Бичурын	31,3	2,9
Иволгын	31,0	20,8
Зэдын	28,7	5,2
Кударын	26.6	—
Мухаршэбэрэй	26,4	12,7
Прибайкальска	22,8	—

АБАҺАН УЯЛГАЯА БЭЕЛҮҮЛНЭ

Курумканай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд бичурынхидай хандалгые халуунаар дэмжэн, үндэр баян ургаса ургуулха социалистическэ уялгануудые абаа һэн.

Мүнөө тус колхозой тариаанажалай бригаднихидай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Нүхэр Базаровай хүтэлбэрилдэг нэгэдэхи бригадада нормоёо үлүүлэн дүүргэгшэд олон. Стахановецууд Г. Гулгенов, Н. Раднаев, Д. Зуранова ба бусад үдэр соо газар хахалха нормоёо 110 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Н. Дугаров.

Сеяльщигүүдэй үндэр бүтээсэ

Байкало-Кударын аймагай Пушкинай нэрэмжэтэ колхозой сеяльщигүүд тарижа ябаһан поли дээгүүрээ мэшээгтэй ороохо тараажа табиад, сеялкын ябууд дунда хүрзэнгээ үюулжэ, машинаа зогсоонгүй хүдэлмэрилһэнэй ашаар ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Сеяльщигууд Ермаков, Капустин, трактористнууд Корытов, Буянов гэгшэд нимэ хүдэлмэриин ашаар халаан соогоо 13 га тарихын оронод 27—30 гектар хүрэтэр тарина.

Түрүүшүүлэй жэшээгээр хүдэлмэрилхэ

КЫРЕН. (Телефоноор абтаба). Түнхэнэй МТС-эй түрүү тракторна бригаданууд Бичурын колхознигуудай жэшээгээр социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо абаһан уялгануудаа болото хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ, тарилгын хүдэлмэри дээрэ ажалай үндэр бүтээсэ туйлана.

«Красный пахарь» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг Николай Сороковиковой тракторна бригадын механизаторнууд тарилгын эхилһэнһээ хойшо эмхитэй һайнаар хүдэлмэрилжэ, эртын ороолото культуранудай тарилгын түсэб үлүүлэн дүүргэв. 750 гектар тарихын оронод 773 гектарта, тэрэ тоодо 160 гектартань хэрээһэлүүлэн тарилга хэһэн байна. Тус бригадын механизаторнууд 20 үдэр соо 900 килограмм горючи алмаа.

Тракторнуудаа дүүрэн хүсөөрнь ашаглажа шадаһанай ашаар энэ бригадын механизаторнууд халаанайнгаа нормонуудые үлүүлэн дүүргэнэ. Жэшээнь, тракторист-нууд С. Подгорный ба С. Бобков гэгшэд нормоёо 209 процент хүрэтэр дүүргэдэг. Эдэ механизаторнууд һүниин халаанда эртын пар хахалжа эхилээ. Мүнөө 70 гектар пар хахалаад байна. МТС-эйнгээ тракторна бригадануудай дунда түрүү һуури эзэлжэ, энэ бригада станциин дирекциин ба парторганизациин дамжуулгын Улаан туг абаа.

Мүн нүхэр Бухаевай тракторна бригадын һайнаар хүдэлмэрилһэнэй ашаар XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз эртын ороолото культуранудай тарилгые түгэсхөө. Тус колхоз 480 гектар эртын культура, тэрэ тоодо 257 гектарыень хэрээһэлүүлэн тараа. Энэ бригадын механизаторнууд эртын пар хахалжа захалба.

Гэхэтэй хамта, Түнхэнэй МТС-эй зарим тракторна бригаданууд нимээр хүдэлмэрилнэгүй. Жэшээнь, Сталинай ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй нэрэмжэтэ колхозуудта тарилга үнжагайруулагдана. Энээнэй гол шалтагаан хадаа тарилгын хүдэлмэридэ бүхы резервүүдэй элсүүлэгдээгүй, тракторна бригаданuудай муугаар хүдэлмэрилһэн ябадал болоно. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг нүхэр Зомоновой тракторна бригадые абаад үзэе. Энэ бригадын «СТЗ-НАТИ» трактор муугаар заһабарилагдаһан дээрэһээ тарилгын эхилһэнһээ хойшо оройдоо 5 үдэр хүдэлмэрилжэ, минил 20 гектар элдүүрилһэн байна. Ажалайнь эмхидхэл муу, механизаторнуудынь гэр гэртээ байлаг ушарһаа үглөөгүүр орой гарана.

Мүнөө агротехническэ эрхим болзорнууд үнгэрөө. Тээд, энэ колхозой үшөө 100 гаран гектар эртын тарилга хэгдээгүй байна. Тиимэ болобошье, колхозой правлени мори унажаа тарилгын хүдэлмэридэ гаргаадүй. Мүн Сталинай нэрэмжэтэ колхоз нимэ байдалтай. Тарилгада ябаһан колхознигууд болон механизаторнуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри огто ябуулагданагүй, «дайшалхы хуудаһан» гаргагданагүй, показателиин доска түхеэрэгдээгүй, ямаршье газетэ абанагүй. Эдэ колхозуудай партийна эхин организацинуудай секретарьнууд нүхэд Манжиев, Салданов гэгшэд нимэ байдалаа хамаагүй дээрэ тоолоно.

Н. Бадмацыренова, манай тусхай корреспондент.

☆ ☆

Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг Тарбагатайн МТС-эй тракторист М. Т. Соколов хабарай хахалалга дээрэ 9 га нормотой аад, 20 гектар хахалаад байгаа. Мүнөө нүхэр Соколов 45 га тарихын оронод халаан соогоо 50 гектар тарина.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Соколов тарилга хэжэ ябана. З. Веснинагай фото.

Хүсэтэ машина жолоодогшод

Үдэшэ боложо байба. Хабарай аятай һэбшээн гэлэнхэй, шингэхэ газар дээгүүр намдуугаар һэбинэ. Хүбэн шэнги сагаан үүлэд баруун хойгуур улайн харагдааша тэнгэриин хаяа тээшэ зөөжэл, зөөжэл ябана. Тоһолиг хара үнгэтэй захагүй үргэн тариаанай талмайнууд тэрэ саагуур ямаршье эдирээгүй шэнгээр нэмжын харагдана. Боро хараанай һүүһэнтэй ерэхэдэнь полинууд дээгүүр ёлогор хурса гэрэлнүүдэй ниишэ тиишээ зайгуултан ябахань үзэгдэнэ. Үргэн тала үргэлжэдэж хүнхинэн, хүүен байхадал гэнэ. Энэ хадаа Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой үргэн полинууд дээрэ Кяхтын МТС-эй № 13 түрүү бригадын тракторна агрегадууд хүдэлмэрилжэ ябаһан байгаа.

Үдэшэ орой полевой станда тракторна бригадын бригадиртай уулзабадин. Тоһон болоһон комбинезонтой, үргэн мүрэтэй, хүдэр залуу хүбүүн:

—Черноуров Владимир,—гэжэ богонёор хэлэхэ зуураа, манай гарнуудые бариадхиба.

Нүхэр Черноуров коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болонхой. Механизаторнууд бригадираа магган нигэжэ хэлэлэг юм.

—Бригадирнай ёһоорхон даа. Ажал хэрэгээ һайн мэдэдэг, жааг заршамна дуратай, хүнэу зантай.

Алдарта большевистскэ партиин гэшүүн Владимир Александрович Черноуров трактористнуудай 6 һарын курса дүүргээд, тангигаагүй шэнэ ажалайнгаа шатада ороо һэн. Түрүүшээр энэ ажалдаа биранигүй, гашуулалаг, зоболог байба. Тээд барагдашагүй ехэ хүсэл зориглоо, хүдөө ажахын техникэ шудалаха дура оролдолгоороо бүхы бэрхэшээлнүүдые дабажа шадаа бэлэй. Владимир Черноуров трактор һайнаар шудалжа, техническэ эрдэмтэй хүтэлбэрилэгшэ, механизаторнуудай эрхим нүхэрынь болоно.

—Үндэр урагса хүрэлгымнай нюуса юун бэ гэнэ гүт?—гэжэ нүхэр Черноуров үглөөгүүрынь бидэндэ хандаха зуураа, ойрохон хүдэлмэрилжэ ябаһан трактор тээшэ заабa: —Энэл даа, харагты.

СТЗ—НАТИ хоёр сеялкэ шурэяд, дүрбэлжэн скоростёроо табилуулжа ябаба. Тариглаһан газар хойноо нэгэ жэгдэхэнээр зурыба.

— Манай бригадада бултадаа залуушуул юм,—гэжэ нүхэр Черноуров саашань хөөрэнэ,—тэдэ тэдэнэр дуршэлтэй, үни удааһай ажаллаһан трактористнууд шэнгээр хүдэлмэрилдэг. Жэшээнь, Георгий Осеев, Григорий Черноуров гэгшэд халаанайнгаа даабаринуудые 150—160 процент дүүргэнэ. Эрхим показательнуудай түлөө тэмсэхэ гээшэ тиимэшье бэлэн хэрэг бэшэ. Гэбэшье, тэрэниие заабол туйлахабди.

Шэнэ урагсын үндэһэ табигшад —механизаторнуудай ажал тухай бригадиртай үни удаан хөөрэлдэбэбди.

Нёдондо мүн энэ талмай дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, тус бригада жэлэйнгээ түсэбые 154 процент дүүргэһэн юм. Голодһогүйгөөр, һаадгүй һайнаар хүдэлмэрилһэн байгаа. Мүнөө жэлдэ Социалистическэ Ажалай Герой Иван Бушеевэй жэшээгээр тракторна паркаа дүүрэн ашаглаха үүсхэл аймагайнгаа механизаторнуудай дунда гаргаһан байна. Бригадын трактористнууд байгша ондо үндэр баян ургаса ургуулха зорилгоор тарилгаяа агротехническэ эрхим болзорто үнгэргэхэ, трактор бүхэнөөр сезон соо 700 га газар элдүүрилхэ уялга абаһан байгаа. Залуушуулай үүсхэлые МТС-эй олон тоото механизаторнуудай коллектив халуунаар дэмжэбэ. Ингэжэ, аймагай бүхы механизаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ һэн.

Мүнөө Кяхтын колхозуудай полинууд дээрэ халуун хүдэлмэри буслана. № 13 тракторна бригадын хүдэлмэрилдэг Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз аймаг дотороо эгээн түрүүн эртын ороолото культуранудай тарилгые 4 үдэр соо хэжэ, майн 9-дэ, Илалтын үдэр, дүүргэбэ. Энэ амжалтань абаһан уялгаа амжалтатайгаар дүүргэхэ этигэл найдабари тракторна ба тариаанажалай бригаднихидта түрүүлээ.

Колхозой түрүүлэгшэ, коммунист Андрей Иванович Осеев тракторна бригадада хүдэлмэриин һайн условиие байгуулхын тула эртээһээ оролдоо юм. Полевой хүдэлмэриин эхилхэһээ холо урид нүхэр Осеев трактористнуудтай хамта тариаанай участогуудые хараһан, прицепүүд, сеяльщигүүд ба горючи шэрэгшэдтэй хөөрэлдэһэн байгаа. Тракторна бригада хүдэлмэриин тодорхой түсэбтэй. Түрүүшын үдэрнүүдтэ трактористнууд эртын борнойлголо, удаань культиваци ба тарилгада табигдаа. «СТЗ—НАТИ» ба «СХТЗ» тракторнууд тарилга хэнэ. Тарилга дээрэ мүн һүниин халаанда хүдэлмэрилдэг трактористнууд нормоёо үлүүлэн дүүргэнэ. Һүнинһөө моторой халадалгүй тула үдэрэйхидэ орходоо ехэ хүдэлмэри хэгдэдэг байна.

Хоёрлолгодоһон пар дээрэ, зарим участогуудта үрһэн гранулированна үтэгжүүлэгтэй хамта хэрээһэлэгдэн тарилга. Участково агроном нүхэр Русанов нэгэшье зэмэ оложогүй. Юуб гэхэдэ, тус бригадын ажалһаа тарилгаа түргэнөөр ба һайнаар хэлэг байна.

Бригадынхид богонихон зүблөөнүүд дээрэ халаанай хүдэлмэриин дүн гаргадаг, бэе бэеынгээ алдуу дутуунуудые элирүүлжэ ба шүүмжэлжэ, тракторна агрегадуудай бүтээсые улам дээшэлүүлдэг юм. Тэрэшэлэн трактористнууд часай графигаар хүдэлмэрилхэдээ болоһоной ашаар ажалайнь бүтээсэ бурьялан дээшэлээ. Хоёр сеялкэһээ бүридэһэн агрегат халаан соогоо 32 гектар оронодо 46 га хүрэтэр таридаг болоһон байна. Бүхы бригадын ажалай бүтээсэ 1,5 дахин дээшэлэһэн байха юм. Майн түрүүшын декада соо трактор бүхэнөөр 50 га газар элдүүрилээ. Механизаторнууд энээгээр һанаагаа амаранагүй, декада соо трактор бүхэнөөр 70 га газар элдүүрилхын түлөө тэмсэнэ.

Часай график хадаа трактор, машинануудай техническэ харуулые һайжаруулгала, газартариаалангай культурые, хүдэлмэриин шанарые дээшэлүүлгэдэ ба механизаторнуудай ажалай жааг заршам шангадхалгада сэхэ нүлөөлһэн байна.

—Часай графигүүгөөр хүдэлмэрилхэ гээшэ поли дээгүүр нюдөө анхад абаһантай адли,—гэжэ бригадир нүхэр Черноуров хөөрэнэ.

Эртын ороолото культуранудай тарилга дүүргээд, оройн культуранудай тарилга ба майска пар хахалалгые тус бригада амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Һаяхан, полевой станда бригадын коллектив барандаа сугларба. МТС-эй директорые политическэ талаарь орлогшо нүхэр Коростелев мүрысөөндэ илаһан энэ бригадада дирекциин ба парторганизациин дамжуулгын Улаан туг барюулба. Энээндэнь харюу болгон бригадын механизаторнууд мүнөөшье жэлдэ МТС дотороо түрүү һуури эзэлхэ зорилготой байһанаа мэдүүлбэд.

Аймагай колхозуудай полинууд дээрэ моторой абяан үдэршье, һүнишье замханагүй. Энэ хадаа баян ургасын түлөө механизаторнууд тэмсэжэ ябана. Тэдэнэй дунда залуушуулай № 13 бригада түрүүлнэ. Хабарай шэнинсын түрүүшын эгнээнүүд ногоорожо, бригадын үрэтэ ажалые гэршэлнэ.

А. Шапошников, К. Бобров.

Механизаторнуудай оролдосото ажал

Бичурынхидай уряае дэмжэн Яруунын мяханай совхозой механизаторнууд социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоод, хабарай тарилгые эрхим шанартайгаар, агротехническэ һайн болзорто үнгэргэхэ, тариаанай бүхы талмайн га бүриһөө 14-һөө доошо бэшэ центнер тарна хуряаха, 15 хүсэтэй трактор бүхэнөөр сезон соо 500 гектар газар элдүүрилхэ, горючи болон түрхихэ материалнуудай 10 процентэнь арбилха уялга абаһан байгаа.

Мүнөө энэ уялгаа тэдэнэр амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Комсомолецууд Буда Нимбуев, Дашинима Тогтохоев, Дашинима Нимаев, Петр Белобородов, Дугаржап Цыдыпов гэгшэд социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябаа. Жэшээнь, тракторист нүхэр Нимбуев СТЗ-НАТИ трактораар хүдэлмэрилжэ 10 үдэрэй туршада соо өөрынгөө халаанда 173,5 гектар газар (нормонь 90 га) элдүүрилһэн ба 243 килограмм горючи арбилһан байна. Мүнөө энэ нүхэр тарилга дээрэ үдэрэйнгөө нормые 200 процент дүүргэнэ. Тракторнаа 3 сеялкэ шэргэлээд хүдэлмэрилхэдээ халаан соогоо 62—80 гектар газарта тарилга хэнэ. Тэрэшэлэн комсомолецууд Нимаев, Тогтохоев, Белобородов гэгшэд халаанайнгаа даабаринуудые 150—175 процент эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, нилээд ехэ хэмжээнэй горючи арбилна.

Ж. Бадмаев.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Эхин парторганизацинуудтай холбоогоо бэхижүүлхэ

Улан-Удын Железнодорожно районой IV партийна конференцинэ

Районой предприятинууд бүхы дээрээ 1950 ондо үйлэдбэриингөө түсэбые дүүргэhэн ба үлүүлэн дүүргэhэн байна гэжэ ВКП(б)-гэй Железнодорожно райкомой секретарь нүхэр Череп өөрынгөө тоосоото элидхэл соо хэлэбэ. Гэхэ зуура, түрүү предприятинуудай hайн дүнгүүдээр өөрынгөө гүнзэгы дутагдалнуудые даллалhан олохон предприятинууд район дотор бии юм гэжэ конференци дээрэ үгэ хэлэhэн олон делегадууд тэмдэглэбэ.

Энэ юунhээ болооб гэхэдэ, партиин районно комитет предприятинуудые үшөө хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилдэг байгаа. Райкомой секретарьнууд нүхэд Череп, Панов, Курочкин гэгшэд район доторхи предприятинуудтаа үсөөн ошодог, тэдэнэй ажал-ябуулгые гүнзэгыгөөр мэдэдэггүй юм. Гадна ВКП(б)-гэй райком хадаа предприятинуудай ба коллективүүдэй дунда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөе муугаар хүтэлбэрилдэг, түрүү стахановецуудай дүй дүршэлые согсолхо ба дэлгэрүүлхэ ябадал хангадаггүй байгаа.

Райкомой хүдэлмэрилэгшэд партийна эдэбхитэдтэ багаар түшэглэдэг, районно комитедэй гэшүүдые партийна хүдэлмэридэ hулаар хабаадуулдаг, партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай хүдэлмэриин hайн дүй дүршэлые олоной шадабари болгон тараадаггүй байhан тухайда олон делегадууд хэлэбэ.

Машина бүтээлгын заводой парткомой секретарь нүхэр Ножкин нигэжэ шүүмжэлбэ:

—Тоосоото үе соогоо миил 4 партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай тоосоое райком дуулаhан байна. Райкомой хүдэлмэрилэгшэд партийна эхин организацинуудтаяа нигта холбоо барисаа байгуулжа шадаагүй.

«Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые райкомой хүдэлмэрилэгшэдэй дэлгэрүүлдэггүй байhыень,—гэжэ № 66 hургуулиин партийна организациин секретарь нүхэр Подвласов хэлэбэ,—райкомой секретарь нүхэр Череп гэгшын тоосоото элидхэл гэршэлнэ. Юуб гэхэдэ, райкомой хүдэлмэрилэгшэд тушаа шүүмжэлэл элидхэл соо тон бага байгаа».

Партиин райком, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таhаг коммунистнуудай политическэ hуралсалда, ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха тухай асуудалда анхаралаа багаар табидаг байгаа. Гадна, ВКП(б)-гэй райком ажалшадай культурна ажаhуудал хангаха ябадалые хайхарамжадаа абадаггүй шахуу.

—ПВЗ-гэй 5-дахи участогта уншалгын байшан, библиотекэшье үгы, киношье гаргагданагүй,—гэжэ делегат нүхэр Бердников хэлэбэ,—партиин райком энээниие мэдэхэ байбашье, тус участогай хүдэлмэришэдые культурна талаар хангаха ябадалые эмхидхээгүй байха юм.

Комсомольско организацинуудай, hургуулинуудай хүдэлмэриие партиин райкомой муугаар хүтэлбэрилдэг байhаниие мүн лэ олон делегадууд тэмдэглэhэн байна.

Конференци дээрэ ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр Логушкин үгэ хэлээ. Партиин райкомой хүдэлмэриин алдуу дутуунуудые делегадууд тон зүб шүүмжэлээ, ВКП(б)-гэй обкомой IV пленумэй элирүүлhэн алдуу дутуунууд партиин Железнодорожно райкомой хүдэлмэридэ бии байна. Тэдэнэй гол шалтагаанинь хадаа партидоторой хүдэлмэриин доодо хэмжээндэ байhан ба ниитэ-политическэ хүдэлмэриие муугаар табиhан ябадал болоно гэжэ нүхэр Логушкин хэлэбэ.

Конференци болбол партиин райкомой хүдэлмэридэ элирүүлэглэhэн алдуу дутуунуудые усадхаха хэмжээнүүдые хараалhан дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаhан байна. ВКП(б)-гэй райкомой шэнэ состав hунгагдаа.

Томодхогдоhон колхозой полевой станда

Хориин аймагай Ашангын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ томодхогдоhон колхозой полевой стан дээрэ хабарай тарилгада хүдэлмэрилэгшэдтэ зохистой, культурнаар амарха услови бии болгогдонхой. Тэндэ байрын, улаан булангай ба столовын гэрнүүд шэнээр баригдажа, гоё hайханаар шэмэглэгдэнхэй.

Улаан булангань политическэ, уранhайханай, хүдөө ажахын номуудаар элбэг библиотекэ үдэр бүри хүдэлмэрилнэ. Шэнэ газетэнүүд ба журналнууд абтана. Фотомонтажууд, олон плакадууд болон уряа лозунгнууд, радиоприёмник, хүгжэмэй инструментнүүд, стол дээрэхи элдэб нааданууд, хүндэлэлэй ба показателиин досканууд бии.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай профсоюзай айкомой хүдэлмэрилэгшэд тус колхозые шефтээ абажа, улаан булангаа түхеэрхэ хэрэгтэнь ехэхэн туhа хүргөө. Тэдэнэр 100 гаран номуудые, 15 шэнэ журналнуудые, 34 плакадуудые, 2 фотомонтаж ба бусад культурна хэрэгсэлнүүдые колхоздо бэлэглээ. Бэлэглэhэн номууд соонь В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай зохёолнууд ба А. Чеховэй, В. Маяковскиин, М. Шолоховой, А. Фадеевэй, С. Бабаевскиин номууд бии.

Тэндэ ном зөөлгэ муу бэшээр эмхидхэгдэнхэй. Ашангын сомоной библиотекые даагша, комсомолка Мария Цыренжапова полевой стан дээрэ hонин hонин номуудые асаржа, hэлгүүлжэ байдаг.

МТС-эй механизаторнуудай, колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ ба культурна хүдэлмэри hайнаар табигданхай. Колхозой партийна эхин организаци агитаторнуудые шадамараар шэлэн оложо, участогуудтаа табиhан байна. Тракторна бригадын бригадир, коммунист А. Васильевай хүтэлбэреэр 8 агитаторнууд полевой стан дээрэ хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр хөөрэлдөө, шанга уншалга хэнэ, хабарай тарилгые агротехническэ эрхим болзор соо үнгэргэхэ, hайн үндэр ургаса хуряаха зорилгонууд тухай колхознигуудта дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэнэ. Тэдэнэр хөөрэлдөөгөө колхозойнгоо полевой хүдэлмэриин участогууд дээрэхи байдалтай нигта холбоотойгоор үнгэргэнэ. Ямаршье халаанда хүдэлмэрилдэг бүхы хүнүүдые хөөрэлдөөндэ хабаадуулхын тулада агитаторнууд улаан буланда үргэлжэ дежурлана.

Тэрэшэлэн аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд үе үе болоод лэ тус станда ерэжэ, политическэ темээр элидхэлнүүдые ба хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. hүүлэй үедэ ВКП(б)-гэй айкомой секретарьнууд нүхэд Болдохонов ба Беликова, инструктор Козлов, пропагандист Цыбжитов гэгшэд ерэжэ, элидхэлнүүдые хээ.

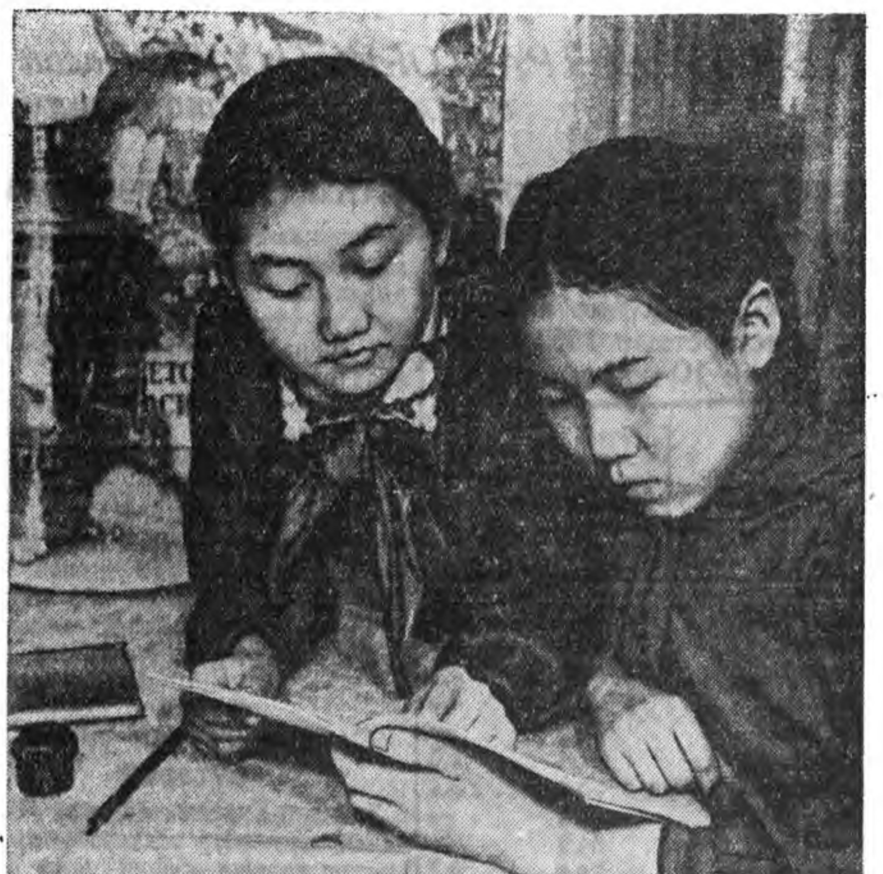
Агитаторнуудhаа гадна, тракторна ба таряанажалай бригадануудай олон гэшүүд өөhэдөө газетэ захижа, уншана. Тэдэнэр «Бурят-Монгольская правда» ба «Бурят-Монголой үнэн» газетэнүүдые—17, «Красная заря» газетые—15, «Агитаторай блок-нот»—7 экземпляр, «Правда», «Социалистическое земледелие» газетэнүүдые болон «Колхозное производство» журнал захинхай.

Ханын газетэ болзор соогоо гаргагдажа, хабарай тарилгын ябаса ба ажалай түрүүшүүл тухай статьянууд толилогдоно. «Большевик» гэжэ ханын газетэ ба «дайшалхы хуудаhанууд» тарилгын эхилhэнhээ хойшо хэдэ дахин гаргагдаа. Полевой стан дээрэ үнгэргэгдэдэг культурно-ниитын хүдэлмэридэ хүдөөгэй интеллигенци эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Жэшээнь, Георгиевско эхин hургуулиин багша нүхэр А. Борисов ханын газетын редактораар томилогдонхой.

Тарилгада хабаададаг колхознигуудай олонхинь «Колхозник» гэжэ спортивна обществын гэшүүд юм. Полевой станай дэргэдэ спортивна талмай түхеэрэгдэнхэй. Мүн тэндэ турник болон спортивна бусад түхеэрэлгэнүүд бии. Тиимэhээ колхознигууд сүлөөтэй сагтаа футболоор, волейболоор болон спортивна бусад наадаар наадаха аргатай.

Томодхогдоhон тус колхозой гэшүүд хабарайнгаа тарилгые амжалтатайгаар үнгэргэжэ байна. Энэ хадаа ниитэ-политическэ ба культурна хүдэлмэриин hайнаар ябуулагдаhан дээрэhээ нилээд дулдыдаа.

Б. Намжилон.

hургуулинуудай экзаменууд болотор миил 3 үдэр үлөө. Бүхэли жэлэй турша үзэhэн материалаа hурагшад элэ үдэрнүүдтэ шангаяа оролдосотойгоор дабтана. Номдоо эрхимээр hурадаг hурагшад экзаменуудтаа бэлэдхэхэдэнь нүхэдтөө туhална.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удэ городой № 2 дунда hургуулиин 6-дахи «Б» классай эрхим hурагша, пионерка Феня Бураева (зүүн гарhаа) Галя Майоровада математикаар үзэhэн материалаа дабтахадань туhалжа байна.

М. Минеевэй фото.

РЕСПУБЛИКЫН hУРГУУЛИНУУДТА

Экзаменуудтаа бэлэдхэжэ байнабди

hуралсалай энэ жэлые эрхим hайнаар дүүргэхын тула манай аймагай олонхи hургуулинууд ба багшанар экзаменуудта үнинэй бэлэдхэжэ байнхай. Түрүү багшанар hуралсалай жэлые амжалтатайгаар дүүргэхэ ба экзаменуудта эрхимээр бэлэдхэхэ зорилгонуудые hуралсалайнгаа жэлэй эхинhээ хойшо урдаа табидаг гээшэ. Манай аймагай түрүү багшанар: РСФСР-эй габьяата багша Ж. Дугарова, багшанар Д. Лодонова, П. Барголон, С. Бодиева, С. Зангеева, А. Трунёва, Х. Осорова, П. Содбоев, Б. Дамдинов, Г. Тармаев ба бусад hуралсалай hайн амжалтануудые туйлана.

Тэдэнэй дүй дүршэл тухай хэдэн үгэ хэлэхэдэ иимэ байна. Тэдэнэр эгээл түрүүн идейно-политическэ хэмжээгээ саг үргэлжэ дээшэлүүлдэг, мэргэжэлээ эрхимээр шудалдаг, методическа шадабаряа улам баяжуулдаг юм. Тэдэнэр урогуудаа идейно-политическэ талаарнь үндэр хэмжээндэ үнгэргэжэ, hурагшадай муу сэгнэлтэ абаха ябадалые усадхахын түлөө саг үргэлжэ оролдодог. Үзэhэн материалнуудаа дабталга үдэр бүри методическа зүбөөр эмхидхэгдэнэ. Илангаяа муу hурадаг hурагшадта урогой үедэ ба урогhоо гадуур туhаламжа үзүүлэгдэнэ.

Багшанарай суглаанууд дээрэ үзэhэнөө яажа, ямар методээр дабтахаб, муу hурадаг hурагшадта яажа туhалхаб, языкознаниин асуудалнуудаар нүхэр И. В. Сталинай зохёолнуудтай тааралдуулан ород ба бурят хэлэнүүдые научна үндэhэ hуури дээрэ шэнэдхэн зааха ябадалые яажа hайжаруулхаб гэhэн асуудалнууд зүбшэн хэлсэглээ. Экзаменуудтай дашарамдуулан багшанарай Совет, кустовой-методическа нэгэдэлнүүдэй зүблөөн, ород ба бурят хэлэнүүдэй багшанарай суглаанууд үнгэргэгдөө.

hургуулиин hурагшадта экзаменуудай биледүүд эльгээгдэнхэй. Бүхы hургуулинуудта hурагшадай экзаменуудтаа бэлэдхэхэ кабинет ба тусгаар классууд бии болгогдонхой. Харуулан ойлгуулха хэрэгсэлээр ба хэрэгтэй номуудаараа hурагшад хангагданхай. Багшанар өөhэд өөhэдынгөө предмедүүдээр консультаци хэнэ. Аха классай hурагшадта тусхай лекцинүүд уншагдана. Бүхы hургуулинуудта түрэлхидэй суглаан боложо, түрэлхид экзаменуудай дүримтэй танилсанхай.

Энэ жэлэй экзаменуудта эрхим hайнаар бэлэдхэн, тэдэниие үндэр дээдэ хэмжээндэ үнгэргэжэ, 1950—51 онуудай hуралсалай жэлые hайн амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө манай аймагай олониитэ ба бүхы багшанар оролдоно.

А. Аюржанаев, Хэжэнгын аймОНО-е даагша.

Ерээдүйн багшанар

Улан-Удын педучилищиин hурагшад экзаменуудтаа эдэбхитэйгээр бэлэдхэжэ байна. hуралсалай жэлэй программаар хараалагдаhан материалаа тэдэнэр үзэжэ дүүргээд, мүнөө дабталга эхилэнхэй. Урогуудай hүүлээр нэмэлтэ занятинууд ба консультацинууд болоно.

hурагшадай хамтын байрануудта уншалгын тусхай комнатонууд эмхидхэгдэнхэй. hурагшад тэндээ ерэжэ, экзаменуудтаа бэлэдхэнэ, зарим хүнүүдтэ ойлгогдоогүй асуудалнуудые хамтаараа зүбшэн хэлсэжэ, бэе бэедээ туhална.

Мүнөө жэлдэ педучилищиие 78 хүн дүүргэхэ юм. Тэдэнэр дүүргэлтынгээ экзаменуудта үнинэй бэлэдхэнэ. hурагша бүхэн училищияа hайн сэгнэлтэтэйгээр дүүргэжэ, багшанар болохые оролдоно.

«Багшанарай кадрнуудай түлөө», «Колючка» гэжэ ханын газетэнүүдтэ экзаменуудта бэлэдхэлэй ябаса тухай статьянууд толилогдоно. Тэрэшэлэн номоо муугаар үзэдэг, экзаменуудтаа hулаар бэлэдхэдэг hурагшадые шүүмжэлжэ, дутагдалнуудаа усадхаха ябадалыень зааhан статьянууд толилогдоно.

Училищида түүхын, литературна ба бусад предметнэ кружогууд эмхидхэгдэнхэй. Экзаменуудта бэлэдхэлгын эхилhэнhээ хойшо эдэ кружогууд хүдэлмэреэ бүри hайжаруулаа. Кружогуудайнгаа занятинууд дээрэ hурагшад үзэhэн материалаа дабтана.

Иигэжэ ерээдүйн багшанар hуралсалайнгаа жэлые амжалтатайгаар дүүргэхын тула экзаменуудтаа эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ байна.

Ц. Дондокова, М. Базарова.

hурагшадай бэлэдхэл

Хориин аймагай Краснопартизанска долоонжэлэй hургуулиин (директорынь нүхэр Ш. Цыдендамбаев) багшанарай коллектив ба hурагшад болохоёо байгаа экзаменуудтаа эдэбхитэйгээр бэлэдхэнэ. hурагшад үзэhэн материалаа үнинэй дабтажа эхилэнхэй. hурагшадай экзаменуудтаа бэлэдхэхэдэнь таарамжатай тусхай кабинет түхеэрэгдэнхэй. Консультацинуудай ба экзаменуудай расписани эли тодо газарта хадагдаhан байна. Үе үе болоод лэ ханын газетэ гаража, экзаменуудта бэлэдхэлэй ябаса тухай статьянууд толилогдоно.

hургуулиин комсомольско ба пионерскэ организацинууд мүнөө үедэ ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байна. Комсомольско суглаанууд дээрэ экзаменуудта бэлэдхэлгэ тухай асуудал хоёр дахин зүбшэн хэлсэгдээ. Комсомолецууд ба пионернүүд муу hурадаг hурагшадта үзэhэн материалаа дабтаха хэрэгтэнь ехэхэн туhа хүргэнэ. Мүн түрэлхидтэй тусхай хөөрэлдөөн үнгэргэгдэжэ, хүүгэдэйнгээ экзаменуудта бэлэдхэхэдэнь таарамжатай услови байгуулха тухай асуудалые зүбшэн хэлсэнэ.

БМАССР-эй Совминдэ ба Облпрофсоведтэ

Загаhашадай дунда мүрысөө үргэдхэхэ

Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Совет ба профсоюзуудай областной Совет болбол Байкал госрыбтрест, Рыбакколхозсоюз, загаhанай промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай обком ба аймгүйсэдкомууд 1951 оной нэгэдэхи кварталда загаhашадай дунда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөе хүтэлбэрилгэеэ hуладхаhан байна гэжэ тэмдэглэбэ. Загаhа бариха квартальна түсэб миил 71,8 процент дүүргэгдэ. Загаhанай 7 заводуудhаа оройдоо хоёрынь: Галуута-Нуурай (директорынь нүхэр Останенко), Кабанскын (директорынь нүхэр Стебеньков) заводууд түсэбүүдээ арба гаран процентээр үлүүлэн дүүргэhэн байха юм.

Энэ жэлэй нэгэдэхи квартал соо нёлондо жэлэй нэгэдэхи кварталайхиhаа 2760 центнер загаhа багаар барижа, загаhа бариха энэ жэлэйнгээ нэгэдэхи кварталай түсэбые оройдоо 57 процент дүүргэhэн Рыбакколхозсоюз (түрүүлэгшэнь нүхэр Вопияшин) загаhа барилгын хүдэлмэриие илангаяа хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилөө.

Мүн тэрэшэлэн зарим аймгүйсэдкомууд илангаяа Байкало-Кударын, Кабанскын аймгүйсэдкомууд, загаhанай ажалтай колхозуудай, мүн заводуудай ажал-ябуулгые хинан шалга[...] Тиимэhээнь үбэл-хабарай сез[...] загаhа барилгада ябаха 1323 [...] hашадhаа аяар 511 хүн энэ хүд[...] мэридэ хабаадаагүй үнгэршоо.

Гансахан Галуута-Нуурай [...] hанай заводой коллектив (ди[...] торынь нүхэр Останенко, завк[...] түрүүлэгшэ нүхэр Балданов) [...] hа бариха нэгэдэхи квартала[...] түсэбые 117 процент, загаhа[...] продукци гаргаха түсэбөө 1[...] процент, оптово сэнгээр вал[...] продукци худалдаха түсэбөө 13[...] процент дүүргэжэ, продукциин [...] гые 2,3 процентээр химдаруул[...] байна.

БМАССР-эй Министрнүүдэй С[...] вет ба профсоюзуудай облас[...] Совет болбол Галуута-Нуурай [...] гаhанай заводто өөhэдынгөө [...] жуулгыя Улаан тугые барюу[...] гэжэ тогтообо.

Тиигээд, Байкалгосрыбтре[...] эрхилэгшэ нүхэр Степачёв, Ры[...] колхозсоюзай правлениин түр[...] лэгшэ нүхэр Вопияшин, профс[...] зай обкомой түрүүлэгшэ нүхэр С[...] бенников гэгшэдhээ хоёрдохи ква[...] тал соо загаhашадай дунда со[...] листическа мүрысөө үргэдх[...] гээгдэлээ усадхахыень шаа[...] эрибэ.

Мүрысөөндэ түрүүлhэн бригада

Доодо-Ангарай загаhанай комбинадай Николай Бочагинай хүтэлбэрилдэг загаhа барилгын бригада табанжэлэйнгээ түсэбые 131 процент дүүргэжэ, республикын загаhашадай хоорондо дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлhэн байгаа. Энэ жэлэйнгээ нэгэдэхи кварталай түсэбые мүн лэ үлүүлэн дүүргэ.

Тиихэдэ, Галуута-Нуурай заг[...] пай заводой нүхэр Бадма Са[...] новай, Яруунын заводой нү[...] Минеевэй хүтэлбэрилдэг бриг[...] нууд түсэбүүдээ тэрэшэлэн үлүү[...] дүүргэhэн байна.

Мүнөө тус бригаданууд заг[...] барилгын зун-намарай сезондо [...] хим бэлэдхэл хэжэ байна.

Ф. Демине[...]

Загаhа барилгада бэлэн

Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ загаhанай ажалтай томодхогдоhон колхоз зун-намарай үедэ загаhа барилгада түгэс бэлэн болонхой. Губшуураар загаhа бариха 8 бригада эмхидхэгдээ. Элэ бригаданууд загаhа бариха зэр зэмсэгүүдые—онгосонууд, губшуу[...] нууд болон бусадые hайнаар [...] барилаа. Мүнөө өөhэд хоорон[...] социалистическэ мүрысөөнэй до[...] вор баталаад, мүльhэн доро hоо [...] гаhа барилгые үргэлжэлүүлhэ[...]

А. Бусурмано[...]

ЭБ НАИРАМДАЛАЙ УРЬhАЛАМЖА

«Востоктяжстрой» трестын модо үйлэдбэрилдэг базын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай дунда гүрэнэй шэнэ урьhаламжа захилга баяр баясхалангай оршон байдалда үнгэрөө. Арадай ажахые хүгжөөлгэдэ зорюулагдаhан энэ урьhаламжые захяагүй хүн эндэ байхагүй.

Шэнэ урьhаламжада зорюулагдаhан суглаан дээрэ үгэ хэлэhэн кадрова хүдэлмэришэн-стахановец нүхэр Б. А. Кривогорницын нигэжэ мэдүүлээ:

—Манай түрэл Советскэ правительствын тогтоолоор гаргагд[...] энэ урьhаламжа коммуни[...] агууехэ барилгануудта, дай үүд[...] шэдые гэдэргэ сохихо хэрэгтэ [...] рюулагдана. Тиимэhээ, энэ урь[...] ламжые салинайнгаа 110 проц[...] дэ захинаб.

Энэ советскэ патриодhоо жэ[...] абаhан базын гэшүүд эмхи гур[...] тайгаар hарынгаа салинhаа [...] үлүү хэмжээгээр урьhала[...] захиhан байха юм. Тэрэшэлэн [...] рэй ээзн эхэнэрнүүд урда урды[...] hаа эдэбхитэйгээр шэнэ урьhал[...] жа захижа байна.

Б. Бадинск[...]

Ажалшадай бэшэгүүдhээ

ЗАДАГАЙ БАЙДАЛТАЙ РЫНОК

Закаменай аймагай центр Цакирта колхозно рынок бии юм. Теэд тэндэ худалдаа наймаан hайнаар эмхидхэгдэнэгүй. Тус рынок задагай зайдан байдалтай. Эндэ ариг сэбэр сахигданагүй. Наймаатай ерэhэн колхознигууд эдеэ хоол табижа, культурнаар ху[...] даха аргагүй байна.

Энэ рыногые эмхи гуримтай [...] гожо, ажалшадай эрилтые хан[...] ха талаар аймсоведэй гүйсэд[...] зохихо хэмжээ абаха зэргэтэй.

ТОБШО СИГНАЛНУУД

Республиканска малажалай туршалгын Юрөөгэй станциин клубта кинопередвижкэ хаа яа ерэнэ. Сэлэнгын аймагай кинофикациин таhаг тус станциинхидые киногоор хангаха хэрэгтэ анхаралаа табинагүй.

* * *

Иволгын аймагай «Майн 1» колхозой хүтэлбэрилэгшэд колхознигуудайнгаа культурна амаралтада зохихо анхарал хандуулнагүй. Колхозойнь клубта элдэб ном, газетэ, журналнууд тон хомор. Ямаршье культурна ниитын хүдэлмэри ябуулагданагүй.

* * *

Хэжэнгын аймагай залуушуул физкультура ба спортдо хабаадалсаха дуратай. Теэд энэ хүдэл[...] аймаг дотор муугаар эмхидх[...] hэн байна. «Колхозник» гэжэ h[...] дуранай спортивна общество [...] аад лэ, тэндэ ямаршье хүдэл[...] хэгдэнэгүй. Тус обществын түр[...] лэгшэ нүхэр Дарижапов энэ хэр[...] тэ hанаа амараар хандана.

* * *

Курумканай аймагта hург[...] нуудай ба хүдөөгэй библио[...] нүүдтэ бурят-монгол хэлэн [...] бэшэгдэhэн уранhайханай ном[...] тон хомор. Х. Намсараевай «Үү[...] тэлон», «Пьесэнүүд», Ж. Тум[...] вай «Нойрhоо hэриhэн тала», [...] Очировай «Жаргалай гол» [...] мүн залуу уранзохёолшодой [...] муud тэндэ үгы.

Б.-М. үнэндэ» бэшэhэнэй hүүлээр

„Шэнэ түл абалгые муугаар эмхидхээ"

Иимэ гаршагтай статья манай газетын мартын 30-ай номерто толилогдоhон байгаа. Тус статья соо Курумканай аймагай Молотовой ба Энгельсын нэрэмжэтэ колхозууд түл абалгые муу бэлэдхэлтэйгээр угтаа гэжэ хэлэгдэhэн байгаа.

Курумканай аймсоведэй гүйсэдкомой мэдээсэhэнэй ёhоор, статья соо дурсагдаhан баримтанууд зүб байба. Аймсоведэй гүйсэдкомой зүгhөө дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаа.

Эдэ колхозуудта түл абалга [...] малай харууhалга hайжараа. Мо[...] лотовой нэрэмжэтэ колхоздо [...] рель hара соо хурьгадай байр[...] hабарилагдаад, ашаглалгада [...] hэн байна. Аймагай хүдөө аж[...] хын таhагай хүдэлмэрилэгшэ[...] рай малые зүбөөр тэжээхэ ябад[...] дань малшадта туhална. Зоовет[...] нарна мэргэжэлтэд эдэ колхоз[...] та байжа, малшадта практиче[...] туhаламжа үзүүлнэ.

Партийна һуралсалай жэл эмхитэйгээр түгэсхэе

Дүнгэй занятинуудта бэлэдхэнэ

...йна гэгээрэлэй системэдэ ...һартийна һургуули элитэ ...ээлнэ. Тэндэ партийна ба ...хүдэлмэрилэгшэд, партий... ...организацинуудай секре... ...д һуралсадаг. Үдэшын пар... ...ургуули аймагай партийна ...оветскэ активта марксист... ...инскэ теори шудалхадань ...зорилготой юм.

...(б)-гэй Байкало-Кударын ...дэргэдэхи үдэшын партий... ...гуулида энэ жэлдэ аймагай ...ба советскэ 20 хүдэлмэ... ...д һуралсана. Эдэнэй тоодо ...лецуудшье бии.

...жэл соо һургуулиин һураг... ...КП(б)-гэй түүхын Хуряан... ...сые», экономикын ба хүдөө ..., партийна болон советскэ ...алтын асуудалнуудые, дэл... ...литическэ ба экономическа ...шудалаа.

...ургуули һуралсалайнгаа тү... ...ргээ. Мүнөө үедэ үдэшын ...һургуулиин хүдэлмэриин ...арюусалгата үе болоод бай... ...гэй занятинууд эхилээ.

...эй занятинууд хадаа һураг... ...үзэһэнөө һайнаар ойлгохо... ...ухала арга нүхэсэл болоно. ...заняти үнгэргэхын тула тэ... ...схээр бэлэдхэхэ хэрэгтэй.

...ын партийна һургуулида бо... ...нгэй занятинуудта бэлэдхэ... ...дэниие үнгэргэхэ тухай ...һурагшадай суглаан дээрэ ...хэлсэһэн байнабди. Дис... ...бүхэнөөр дүнгэй заняти... ...үнгэргэхэ болзор тогтоог...

...эн материалаа дабтахада ...һайнаар ойлгогдоогүй темэ... ...онсо анхарал хандуулагда...

...П(б)-гэй айком болбол дүнгэй ...нуудта бэлэдхэдэнь һураг... ...бодото туһаламжа үзүүлхын тулада большевизмын түүхэ ба теориин гол шухала асуудалнуудаар индивидуальна ба групповой консультацинуудые эмхидхэбэ. ВКП(б)-гэй айкомой партийна кабинет дүнгэй занятинуудта һурагшадай өөһэдөө бэлдэхэдэнь шухала хэрэгтэй литературын, харуулан ойлгуулха зүйлнүүдэй выставкэ эмхидхээ.

Һургуулиин һурагшад нүхэд Лексанов, Балюев, Демков, Морозова болон бусад партийна кабинедтэ саг үргэлжэ ерэжэ, номоо үзэдэг юм.

Эдэ нүхэд дүнгэй занятинуудта бэлэдхэхэдэ заатагүй хэрэгтэй номуудые шудалхаһаа гадна, мүн нэмэлтэ литература үзэдэг, харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые хэрэглэдэг байха юм. Парткабинет соо тэдэндэ шухала туһаламжа үзүүлэгдэдэг, зүбшэл, заабари үгтэдэг байна.

Һургуулиин багшанарай өөһэдөө бэлэдхэхэ гээшэ дүнгэй занятинуудые амжалтатайгаар үнгэргэхэдэ мүн лэ шухала байна. Багша бүхэн дүнгэй заняти үнгэргэхэ түсэб зохёонхой. Тэрэ түсэб соонь үзэһэн бүхы материалай гол шухала асуудалнууд хараалагдаба. Дүн гаргалгын занятинуудые дэлгэрэнгы хөөрэлдөөнэй ёһоор үнгэргэхэ методикые багша бүхэн бодожо үзэнхэй.

Түгэсхэлэй занятинууд болбол мүн һургуулиин хүдэлмэридэ байһан дутагдалнуудые бүхы талаһаань, гүнзэгыгөөр элирүүлхэ ёһотой. Зорилго юуб гэхэдэ, эдэ дутагдалнуудые шэнжэлэн үзэхэ, һуралсалай ерэхэ жэлдэ тэдэнээ дабтахагүй байна.

Д. Маланов, ВКП(б)-гэй Байкало-Кударын айкомой секретарь.

...ии хүдэлмэриин дүй дүршэл

...(б)-гэй түүхэ шудалдаг ...руулэгдэһэн түхэлэй нэгэдэхи ...кружок хүтэлбэрилнэб. ...гто хамта 22 хүн һуралсана. ...18-ниинь коммунистнууд, ...—партийнабэшэ нүхэд юм. ...гой занятинууд эмхитэй... ...лээ һэн. Һурагшадай за... ...хабаадалгада һуралсалай ...ын үдэрһөө эхилэн ехэ ан... ...хандуулагдаһан байна. ...оро хадаа кружогой жаяг ...бэхижүүлхэ хэмжээнүүдые ...элжэ абадаг, занятинуудтаа ...адай бэлэдхэхын түлөө ...дог байна. Гэхэтэй хамта, ...ой жаяг заршамынь, заня... ...хандалгань, һурагшадай ...оролдолгонь пропагандист... ...өөнь, занятияа тэрэнэй ...лтойгоор үнгэргэхэ шада... ...нилээд дулдыдадаг байха

...салай энэ жэлдэ занятида ...лга 80—90 процент боло... ...жогоймнай заняти ходо... ...алдалгүй боложо байдаг.

...эй занятинуудые һайнаар ...хэ, һуралсалайнгаа жэлые ...тайгаар түгэсхэхэ ехэ зо... ...үнөө кружогоймнай урда ...ад байна. Энэ зорилго ...хын тулада һурагшад орол... ...гоор хүдэлмэрилхэ, энэ ...үзэһэн материалаа дабтаха, ...эн темэнүүдэйнгээ гол ...нуудые бултынь дахин бо... ...эхэ зэргэтэй.

...б зүһэнэй оппортунизм... ...ргүүсэн манай партиин ...тэмсэлэй асуудалнуудта, ...ическэ ба историческа ма... ...змын асуудалнуудта, ма... ...тиин үндэһэ һуури табиг... ...вождьнор—Ленин Сталин ...ажал-ябуулгада, теори ба ...ионно хүдэлөөнэй практи... ...ой холбоотой байлгада ...адай онсо анхарал хандуул...

...да дүнгэй хоёр заняти ...байна. Тэдэнэй нэгэниинь ...ическэ ба историческа ...лизмын асуудалнуудта зо... ...аха юм. Эдэ занятинууд... ...элгэрэнгы хөөрэлдөөнэй ...гэргэгдэхэ байна. Манай ...һуралсалайнгаа жэлые ...тайгаар түгэсхэхэ байһан... ...йдахада болоно.

...лүүлэгдэһэн түхэлэй кру... ...дэлмэри гол түхэлэй кру... ...до гү, али политһургуу... ...орходоо нилээд илгаа... ...аг. Тиимэһээ заняти үн... ...етодиконшье ондоо бай...

...й кружогой занятинуудай ...дынь һурагшадай но... ...дөө шудалалга болоно. ...зорилго, гэхэдэ, номоо ...шудалхадань һурагшадг

туһалдаг байнаб. Энээнэй тулада программна материалаа үдэр бүри үзэхыень би һурагшадһаа эридэгби. Тиихэдэ конспект табилгада онсо анхарал хандуулдаг, конспект соо номой шудалагдажа байһан бүлэгэй гол шухала зүйлнүүдэйнь тобшо һайнаар бэшэгдэнхэй байхые туйладаг байнаб.

Галиа, энэ конспектээ һурагшалай хэрэглэжэ һурахын, тобшохоноор бэшэһэн энэ конспектээрээ шудалжа байһан материалаа тэдэнэй гүнзэгыгөөр ойлгожо хэлэдэг болохын түлөө оролдодогбди.

Пропагандист болбол заняти бүхэндэ һурагшадай эдэбхитэйгээр хабаадалсаха ябадал туйлаха ёһотой. Хөөрэлдөөнэй үедэ пропагандистын асуудал зүбөөр табиха гээшэ ехэ туһатай. Һурагшадай асууһан асуудалда кружогой хүтэлбэрилэгшэ заатагүй өөрөө харюусаха ёһогүй, харин тэрэ асуудалые һурагшадай али нэгэндэнь дурадхабал һайн байдаг. Хэрбээ һурагшадай үгэһэн харюу дүүрэнбэшэ байгаа һаань, тэрэниие пропагандист нэмэхэ ёһотой.

Кружогойнгоо хүдэлмэрилжэ байхада али нэгэн темын тус тус асуудалнуудаар багахан элидхэлнүүдые һурагшадаар хэлгэдэг һэм. Энэ дүршэл һайн байһанаа харуулаа. Һуралсалай ерэхэ жэлдэ иимэ лекцинүүдые бүри олоор хэдэг болохобди.

Пропагандист өөрөө саг үргэлжэ, бүхы недели соо һуралсаха, үзэхэ материалаа һайнаар мэдэхэ, тэрэнээ һонирхолтойгоор найруулан хэлэхэ, һурагшадаа һайн мэдэдэг байха ёһотой гэжэ һананаб. Энээнэй тулада пропагандист өөрынгөө эрдэмые хододоо дээшэлүүлжэ байха, мүн үйлэдбэриингөө байдалые һайнаар мэдэхэ, манай партиин политикые, уласхоорондын байдалые һайнаар ойлгодог байха уялгатай.

Кружогоймнай хүдэлмэридэ мүн ехэхэн дутагдалнууд бии. Гол шухала дутагдал гэхэдэ, кружогнай буруугаар бүридхэгдэһэн, хүсэд һайн бэлэдхэлгүй зарим нүхэд кружогто оруулагдаһан байна. Гэхэтэй хамта, заводоймнай инженерно-техническэ зарим хүдэлмэрилэгшэд, больницын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд кружогто һуралсаха бэлэдхэлтэй байбашье, партийна һуралсалда огто хабаадуулагдаагүй һэн. Саашадаа партийна гэгээрэлэй формонуудые пропагандистнуудай өөһэдынь хабаадалгатайгаар тодорхойлхо шухала.

К. Логвиненко, Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой парторганизациин дэргэдэ ВКП(б)-гэй түүхэ шудалдаг кружогой пропагандист.

Партийна һуралсалай жэл түгэсхэгдэхэ ойротоо. Олон кружогууд ба полиһургуулинууд программаа дүүргэбэ. Хүдөө нютагуудта дүнгэй занятинууд ба хөөрэлдөөнүүд боложо байна.

Партийна организацинууд, ВКП(б)-гэй райкомууд, айкомууд ба горкомууд болбол кружогуудай, политһургуулинуудай, районой партийна һургуулинуудай, марксизм-ленинизмые бэеэ даагаад шудалагшадай хүдэлмэридэ тон ехэ анхарал хандуулха, дүнгэй занятинуудай болон хөөрэлдөөнүүдэй эмхитэйгээр үнгэргэгдэхэ ябадал туйлаха ёһотой.

Партийна комитедүүд һуралсалай жэлые түгэсхэхэдэнь комсомольско организацинуудта ехэ туһаламжа үзүүлхэ уялгатай.

Партийна гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалайнгаа жэлые һайнаар үнгэргэхээ бэлдэжэ байһан тухайгаа партийна хүдэлмэрилэгшэд болон пропагандистнууд манай газетын энэ хуудаһан дээрэ бэшэнэ.

Партийна кабинедэй үүргэ

Партийна гэгээрэлэй системэдэ һуралсалай жэл дүүрэхэ боложо байна. Кружогуудай, политһургуулинуудай занятинуудые амжалтатайгаар ба эмхитэйгээр түгэсхэхэ, коммунистнуудай политическэ һуралсалай дүнгүүдые гаргаха зорилго парторганизаци бүхэнэй урда табигданхай.

ВКП(б)-гэй Городской райкомой партийна кабинет һуралсалай жэлэй эхинһээ пропагандистнарта, консультантнуудта ба марксистсколенинскэ теориие бэеэ даагаад шудалагшадта саг үргэлжэ теоретическэ ба методическа туһаламжа эмхидхэжэ байгаа.

Һуралсалай жэлэй эхинһээ парткабинедэй дэргэдэ пропагандистнарай семинар хүдэлмэрилһэн байна. Семинарай һуралсалай түсэб бүрин дүүргэгдээ.

Жэл соо консультантнуудтай хэдэ хэдэн инструктивно-методическа семинарнууд үнгэргэгдэһэн байна.

Марксизм-ленинизм шудалагшадта туһаламжа болгон олон лекцинүүд парткабинет соо, мүн партийна эхин организацинуудта уншагдаа.

Мүнөө үедэ ВКП(б)-гэй Городской райкомой парткабинедэй урда тон харюусалгатай зорилгонууд табигдаад байна. Дүнгэй занятинуудые болон хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэдэнь пропагандистнарта ба консультантнуудта инструктивно-методическа туһаламжа эмхидхэхэ шухала. Энэ зорилгые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада райкомой пропаганда ба агитациин таһаг партийна гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай жэлые эмхитэйгээр түгэсхэхэ хэмжээ-ябуулгануудые зохёогоо. Энэ түсэбэй ёһоор манай парткабинет «Политһургуулида, кружогто дүнгэй занятинуудые, бэеэ даагаад шудалагшадтай дүнгэй хөөрэлдөөнүүдые хайшан гэжэ үнгэргэхэб» гэһэн темээр семинарнуудые пропагандистнартай, консультантнуудтай үнгэргэхөөр хараалаа. В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай биографинуудые шудалха кружогой пропагандистнартай, «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс» шудалдаг кружогуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй иимэ семинарнууд үнгэргэгдэнхэй. Һуралсалай жэлые эмхитэйгээр түгэсхэхэ, дүнгэй занятинуудые үнгэргэхэ ябадал эмхидхэхэ хэрэгтэ эдэ семинарнууд дээрэ пропагандистнуудай ба консультантнуудай гол анхарал хандуулагдана.

Парткабинет болбол комсомольско кружогуудай ба политһургуулинуудай пропагандистнарта нилээд ехэ методическа ба теоретическэ туһаламжа үзүүлнэ. Парткабинедэй туһаламжаар комсомольско политсетиин кружогуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй семинар үнгэргэгдөө.

Райкомой парткабинедэй дэргэдэ саг үргэлжэ үнгэргэгдэжэ байгаа групповой ба индивидуальна консультацинууд болбол дүнгэй занятинуудта ба хөөрэлдөөнүүдтэ пропагандистнарай, консультантнуудай ба бэеэ даагаад шудалагшадай бэлдэхэ хэрэгтэ ехэ туһа хүргэхэ байна. Парткабинет эдэ консультацинуудые үнгэргэхэ хэрэгтэ районой эгээл бэлэдхэлтэй багшанарай ба пропагандистска кадрнуудые хабаадуулаа. Иимэ консультацинууд партиин түүхээр, диалектическэ ба историческа материализмаар, политэкономёор үнгэргэгдэхэ юм. Энээнһээ гадна дүнгэй занятинуудта бэлэдхэхэ үедэ партийна организацинуудта индивидуальна ба групповой консультантнууд болохо байна.

Парткабинедэй витринэнүүдтэ һуралсалай бүхы түсэбүүд, семинарнуудай, консультацинуудай түсэбүүд, һайшаан дурадхагдадаг литературын тематическа списогүүд табигданхай. Мүн политическэ ба уранһайханай шэнэ номууд табяатай. Парткабинедэй библиотекэдэ библиографическа ба справочна хүдэлмэри нилээд һайражаа.

Городской районой партийна кабинет хадаа һуралсалайнгаа жэлые эмхитэйгээр түгэсхэхэ хэрэгтэнь пропагандистнарта, консультантнуудта болон бэеэ даагаад шудалагшадта бодото туһаламжа үзүүлхые али болохоор оролдохо байна.

В. Гаврилов, ВКП(б)-гэй Городской райкомой парткабинедые даагша.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Партиин обкомой дэргэдэхи партийна курсануудай һурагшад ВКП(б)-гэй түүхэ тухай лекци шагнажа һууна. Нэгэдэхи рядта ВЛКСМ-эй Бабушкинска горкомой секретарь А. Сафунова ба Яруунын аймгүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй таһагые даагша Ц. Жалсанов гэгшэд һууна.

М. Минеевэй фото.

Дүнгэй занятинууд юу харуулнаб

Һуралсалай 1950—51 онуудта Заиграйн аймагай партийна организацинуудта һуралсалай нэгэдэхи жэлэй 13 политһургуули, һуралсалай 2-дохи жэлэй 51 политһургуули, «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс» шудалха һуралсалай нэгэдэхи жэлэй 13 кружок, һуралсалай хоёрдохи жэлэй 28 кружок байгуулагдаа һэн. Ехэ бэлэдхэлтэй коммунистнуудай болон партийнабэшэ активай һуралсахын тулада ВКП(б)-гэй түүхэ шудалха дээшэлүүлэгдэһэн түхэлэй 3 кружок байгуулагдаһан байна. ВКП(б)-гэй айкомой парткабинедэй дэргэдэ үдэшын партийна һургуули байгуулагданхай. 240 коммунистнууд большевистскэ партиин түүхэ ба теориие бэеэ даагаад шудална.

Аймагаймнай олонхи политһургуулинууд ба кружогууд һуралсалайнгаа жэлые дүүргэхэ гэжэ байна. Һурагшад үзэһэн материалаа дабтан, дүнгэй занятинуудта бэлдэжэ байна. Жэшээлхэдэ, Калининай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин дэргэдэхи политһургуулида (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Шульгин), Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин дэргэдэхи политһургуулида (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Пронин), Шулуутайн, Эрийскэ леспромхозуудта болон бусад парторганизацинуудта энэ жэлдэ үзэһэн материалаа дабтажа дүүргэ.

Ново-Брянска МТС-эй парторганизациин дэргэдэхи политһургуулида дүнгэй занятинууд болонхой. Политһургуулида һурадаг 25 һурагшадынь бултадаа программна материалаа амжалтатайгаар үзэжэ дүүргэээд, тэрэнээ һайнаар ойлгоһоноо дүнгэй занятинуудта харуулаа. Һуралсалай ерэхэ жэлдэ «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс» шудалхые хүсэжэ байһанаа бүхы һурагшад мэдүүлээ.

«Улаан-Эрхирик» колхозой парторганизациин нэгэ политһургуулида, аймагай хэлхеэ холбооной контородо болон бусадта дүнгэй занятинууд мүн лэ үнгэргэгдэнхэй. Энээнтэй хамта мүн комсомольско политгэгээрэлэй системэдэ дүнгэй занятинууд боложо байна.

Партийна ба комсомольско гэгээрэлэй системэдэ һурадаг һурагшад программаа һайнаар мэдэхэ, уласхоорондын байдалай асуудалнуудые, большевистскэ партиин политикые зүбөөр ойлгоно гэжэ дүнгэй занятинуудай, дэлгэрэнгы хөөрэлдөөнүүдэй үедэ элирнэ.

ВКП(б)-гэй айкомой пропаганда ба агитациин таһаг болбол һурагшад бүхэнэй эрдэмээ хэр зэргэ дээшэлүүлһэниие элирхэйлхые оролдохоһоо гадна, һуралсалай удаадахи жэлдэ тэдэнэй хаана һуралсахыень тодорхойлхые оролдоно.

Н. Ключерев, ВКП(б)-гэй Заиграйн айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша.

Большевизм шудалха гол метод

Маркс, Энгельс, Ленин, Сталинай зохёолнуудые бэеэ даагаад шудалалга хадаа марксизм-ленинизм шудалха гол ба шалгагдаһан метод мүн.

Большевизмын түүхэ болон теориие амжалтатайгаар шудалалга коммунистнууд ба консультантнуудай теоретическэ бэлэдхэлһээ, бэеэ даагаад шудалха хэрэгые парторганизациин хүтэлбэрилгэһөө ехэ дулдыдадаг.

Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой заводоуправлениин парторганизацида «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» бэеэ даагаад шудалагшадай консультантаар хүдэлмэрилнэб. Хүдэлмэриингөө зарим тэды дүй дүршэл тухайгаа хэлэхэеэ хүсэнэб.

1950 ондо ВКП(б)-гэй горкомой дэргэдэхи пропагандистнарай курсануудые дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр консультантаар дэбжүүлэгдээ һэм. Минии даажа абаһан группада 7 коммунистнууд һуралсана, тэдэнэй олонхинь ажахын хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ ажаллана. Түрүүшээр партийна пропагандын асуудалнуудаар ВКП(б)-гэй ЦК-гэй шиидхэбэринүүдые шудалаабди, партиин түүхые бэеэ даагаад шудалагша бүхэндэ бүлэг бүхэнэй үзэгдэхэ болзорыень заажа байгаад личнэ түсэб табяабди.

Һуралсалайнгаа эхиндэ ном хайшан гэжэ үзэхэ ба конспект яажа табиха тухай хөөрэлдөө хэһээ байнаб. Хоёрдохи хөөрэлдөөгөө консультацинуудые хайшан гэжэ эмхидхэхэ ба үнгэргэхэ асуудалда зорюулаа һэм. Хөөрэлдөө хэхэдээ, марксизм-ленинизмын классигуудай хайшан гэжэ ном шудалдаг байһан тухай би хэлэжэ үгөө һэм. Шудалжа байгаа материалаа практическа зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэй хайшан гэжэ холбохые жэшээ абажа байгаад харуулһан байнаб.

«ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсын» бүлэг бүхэниие шудалхынгаа урда энэ бүлэг соо хэлэгдэһэн гол асуудалнуудта һурагшадай анхарал хандуулдаг, тиигээд нэмэлтэ литература һайшаан дурадхадаг байнаб. Материалаа шудалжа байхадаа эдэ нүхэдтэйгөө индивидуальна хөөрэлдөө хэдэг, ажаглалтануудаа хэлэдэг, бүлэг шудалхадамнай гараһан дутагдалнууд тухайгаа заадаг, ном үзэхэдэнь ямар бэрхэшээлнүүдэй тохёолдодог тухай тэдэнһээ асуудаг байнаб.

Хөөрэлдөө үнгэргэһэнэйнгөө һүүлдэ конспектнүүдыень шалгадаг ба конспект табилга тушаа ажаглалтануудаа удаадахи хөөрэлдөөндөө хэлэдэг байнаб.

Жэл соо үзэһэн материалнуудаараа июль һарада дүнгэй занятинуудые үнгэргэхэбди. Большевизмын түүхэ ба теориие нүхэдэй хэр зэргэ шудалһан, ойлгоһониинь тэндэ мэдэгдэхэ байна.

И. Калмыков, консультант.

Оролдосото һуралсалай үрэ

Партийна һуралсалай системэдэ политһургуули ехэ үүргэ дүүргэнэ. Энэ хадаа политическэ эрдэмэй үндэһэ һуури шудалхадань коммунистнуудта туһалха зэргэтэй. Би Улан-Удэ станциин вагонно участогай дэргэдэхи 16 һурагшадтай политһургуулиие хүтэлбэрилнэб.

Занятинуудай шанарынь пропагандистһаа өөрһөөнь гол түлэб дулдыдадаг гэжэ дүршэл дээрэһээ ойлгооб. Пропагандист занятидаа һайнаар бэлдэхэ, материалаа һайн бодожо үзэхэ, темынгээ удха тухайда ба заняти үнгэргэхэ методика тухайда семинарнууд дээрэ үгтэһэн зүбшэлнүүдые хэрэглэхэ ёһотой.

Занятинуудаа иимэ түсэбөөр үнгэргэдэгби: түрүүшээр — үзэһэн материалаар хөөрэлдөө хэнэб, һүүлээрнь—һурагшадаа шэнэ материалтай танилсуулнаб. Шэнэ материалаа һурагша бүриин ойлгохоор жэшээнүүдые хэлэжэ байгаад, материалаа простойгоор хөөрэхэ гэжэ оролдодогби. Тиихэдэмни заняти һонирхолтойгоор үнгэрдэг, һурагшад материалаа һайнаар ойлгодог.

Дэлгэрэнгы хөөрэлдөөн заняти үнгэргэхэдэ ехэ удхашанартай юм. Хөөрэлдөөндэ һурагша бүхэнэй хабаадалга туйлахые оролдодогби. Материалай һайнаар ойлгогдохын, хөөрэлдөөнэй эдэбхитэйгээр үнгэргэгдэхын тула, зүбшэн хэлсэлгэдэ 3—4 гол асуудалнуудһаа олые табидаггүйб. Асуудал бүхэниие нэгэн доро бүхы һурагшадай урда табидагби. Тиихэдэмни һурагшад хөөрэлдөөндэ бултадаа хабаададаг.

Иимэ хөөрэлдөө хэһэнэй һүүлдэ дүн гаргадагбди. Хэрбээ асуудалда хүсэд харюугай үгтөөгүй һаань, нэмэдэг, заһадаг байнаб.

Манай политһургуулиин һурагшад занятинуудтаа гол түлэб һайнаар бэлдэдэг. Инструктор нүхэр Чесовников, поездын мастернууд нүхэд Карпович, Глазин, Шалаев, Анисимов, слесарь нүхэр Борисов, вагонуудые хинан шалгагша нүхэр Савинов илангаяа һайн һурана.

Партийна гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай жэл дүүрэхэ ойротобо. Манай зорилго юуб гэхэдэ, партийна һуралсалые тогтоогдоһон болзортонь амжалтатайгаар дүүргэхэ шухала. Һуралсалай энэ жэлдэ программынгаа 7 темые (7-дохи темэһээ 13-дахи хүрэтэр) шудалжа дүүргэхэбди. Дайнай хойтохи 1...банжэлэй дүнгүүдые шудалха, үзэһэн материалаа дабтаха занятинуудые эмхидхэхээр түсэблэнхэйбди. Һүүлээрнь дүн гаргалгын занятинууд хэгдэхэ байна. Түгэсхэлэй занятинуудые юрын занятинуудта адляар, дэлгэрэнгы хөөрэлдөө хэжэ үнгэргэхэб. Һуралсалай ерэхэ жэлдэ һурагшадай хаана һурахыень эдэ занятинууд дээрэ тодорхойлхо байнабди.

Минии хүтэлбэрилдэг политһургуулиин һурагшад һуралсалайнгаа жэлые амжалтатайгаар дүүргэхэ гэжэ этигэнэб.

В. Козулин, Зүүн-Сибириин түмэр замай Улан-Удэ станциин 3-дахи вагонно участогай политһургуулиин хүтэлбэрилэгшэ.

Манай республика дотор

Хабарай дулаан болоходо Заиграйн дунда һургуулиин юннадууд һургуулиингаа газаахи клумбануудта һуулгаха сэсэгүүдые ургуулжа эхилээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: биологиин багша З. Молчанова юннадууд Юрий Соколов, Володя Матвиенко, Валя Жигалина ба Володя Рыбаков гэгшэдтэй сэсэгүүдые хаража байна.

Д. Носовой фото.

СТУДЕНТНЭРЭЙ НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИ

Улан-Удэ городто студентнэрэй научна конференци һаяхан болоо. Тэндэ педагогическа ба зооветеринарна институдуудай 150 гаран багшанар болон студентнэр хабаадалсаа. Конференцидэ хабаадагшад студентнэрэй бэлэдхэһэн 7 научна элидхэлнүүдые шагнажа, зүбшэн хэлсээ.

Зооветинститудай 4-дэхи курсын студент Матрениной хэһэн «Гемоглобинай хүсэ шадал тухай» элидхэл оппонентнүүдэй ба хабаадагшадай зүгһөө үндэр сэгнэлгэдэ хүртөө. Энэ элидхэл хадаа малай үбшэнтэй тэмсэхэ хэрэгтэ удхашанартай творческо хүдэлмэри болоно. Тус элидхэлэйнгээ түлөө нүхэр Матренин 1-дэхи шангаар шагнагдаа.

Пединститудай III курсын студентка Мурзина «Добролюбов түүхэдэ арад ниитын ба хүнэй үүргэ тухай», мүн тэрэ курсын студентка Харитонова «Хилын саадахи байдал тухай Маяковскиин зохёоһон шүлэгүүд» гэһэн темэтэй элидхэлнүүдэйнгээ түлөө хоёрдохи шангуудта хүртөө.

Конференци дээрэ хэгдэһэн элидхэлнүүд ба тэдэнние зүбшэн хэлсэлгэ идейнэ ба научна үндэр хэмжээндэ үнгэрөө. Тингэжэ тус конференци болбол студенческэ залуушуулай творческо ургалтые, тэдэнэй научна ба идейно-теоретическэ бэлэдхэлэй улам дээшэлжэ байһые харуулаа. Гэбэшье, конференци үнгэргэлгын комитет ба институдуудай хүтэлбэрилэгшэд олон тоото студентнэрые, багшанарые болон городой эдэбхитэдые тус конференцидэ хабаадуулжа шадаагүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Үндэр бүтээсэтэй ажал

Чесанын МТС-эй (Хэжэнгэ) № 3 тракторна бригада тарилгын хүдэлмэрине һайнаар ябуулна. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, тэрэ бригадын трактористнууд ажалай үндэр бүтээсэ туйлана.

Трактористнууд Эрдынеев, Санданов болон бусад «СТЗ—НАТИ» трактораар халаан бүхэндэ газар хахалха нормоёо 150 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Ч. Дарибазарон.

Кино хододоо харуулна

Хабарай тарилгын үедэ колхознигуудта алгадгүйгөөр кино харуулха уялгаяа Мухаршэбэрэй аймагай кинофикациин таһаг муу бэлшээр дүүргэнэ.

Тус таһагай киномеханигууд табигдаһан расписаниингаа ёһоор, колхозуудаар ябажа, кинокартинануудые харуулна. Сутайн сомоной колхозуудта тарилгын эхилһэнһээ хойшо хэдэн дахин кино харуулагдаа. «Зоримгой хүнүүд», «Алитет халада гарана», «Тэдэнэр Эхэ оронтой юм» гэһэн ба бусад фильмнүүдые колхозннгууд ехээр һонирхон хараһан байна. Һаяын үдэрнүүдтэ советскэ шэнэ фильмнүүд харуулагдахань.

Д. Дашинылов.

Библиотечкэ бэлэглэбэ

Хориин аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай нютагай комитет Молотовой нэрэмжэтэ колхозые (Ашанга) шефтээ абаһан юм.

Һаяхан тус комитет библиотечкэ эмхидхэжэ, энэ колхоздоо бэлэглэбэ Библиотечкэдэнь ураһайханай. политическэ 90 гаран номууд, хорёод журналнууд ба плакадууд бии Колхозой таряанажалайхид тус библиотечкэһээ Пушкинай, Горькиин Фадеевэй Бабаевскиин зохёолнуудые абажа һонирхон уншана.

А. Мангатханов.

ЗЭДЫН АЙМАГТА

ХАЛУУН УГТАМЖА БЭЛЭДХЭНЭ

Аймагай колхознигууд центральна областьнуудһаа нүүжэ ерэхэ зонине халуунаар угтахын тулада ехэ бэлэдхэл хэжэ байна. Тус аймагта хамта дээрээ 160 бүлэ ерэхэ юм. Тэрэнэй 60 бүлэнь май һара соо хүлеэгдэнэ.

«Коммунизм», «Галын Очи», Ленинэй (Гэгээтэ), Кировэй, Фрунзын нэрэмжэтэ колхозууд айлшадтаа зорюулжа 60 гэр байра бэлэдхээ. Гадна, Кировэй нэрэмжэтэ колхоз 4 шэнэ гэрэй барилга эхилбэ. Мүн Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз 10 гэр шэнээр барихаар хараалаад, модыень бэлэдхэжэ эхилбэ.

Джида станци дээрэ айлшалай бууха үдэр халуун хоол бэлэдхэгдэхэ, худалдаа-наймаан эмхидхэгдэхэ байна. Санитарно-сэбэрлэлгын камера тодхогдохо, медицинскэ туһаламжа үзүүлэгдэхэ, духовой оркестр наадаха юм.

УРАНҺАЙХАНАЙ АГИТБРИГАДА

Хабарай полевой хүдэлмэридэ ябажа байгаа колхознигууд ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ наада концерт харуулхын тулада аймсоведэй гүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй таһаг (даагшань нүхэр Ламажапова) уранһайханай агитбригада эмхидхээ. Тус бригадынхид аймагай колхозуудай полевой стануудта майн 11-һээ гараа.

Тус бригада (даагшань нүхэр Яньков) 8 хүнһөө бүридэнэ. Репертуартань «Поли дээрэ уулзалга» гэжэ нэгэ акттай пьесэ, бурят-монгол ба ород арадуудай дуунууд, мүн плясканууд ороно.

АЙМАГАЙНГАА ЦЕНТРЫЕ НОГООРУУЛНА

Аймагайнгаа центрые ногооруулха асуудалаар предприятинууд ба эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүблөө аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Дармаев үнгэргэбэ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай центртэ олохон модод таригдаһан болобошье, харууһанай муу дээрэһээ олонхинь гэмтэһэн байгаа. Тиимэһээ мүнөө жэлдэ тариһан модонуудаа хоройлхо ба уһалха гэһэн шиидхэбэри зүблөөн гаргаа.

Энэ жэлдэ хэдэн зуун модон шэнээр таригдажа, үнгэрэгшэ жэлэйхитэеэ хамта 586 таримал модонууд аймагай центрые шэмэглэхэ байна. Эдэ бүхы хүдэлмэринүүд ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэгдэхэ юм. Майн 13-най амаралтын үдэр модо тарилгаар хамтын воскресник үнгэргэгдөө.

Г. Данзанов.

Эрхим почтальон

Закаменай аймагай томодхогдоһон «Майн 1» колхозой (Уликчин) гэшүүн Сурма Юмжапова 1941 онһоо хойшо почтальоноор хүдэлмэрилнэ. Энэ почтальон колхозой центртэхи 200 гаран айлнуудые, малажалай 15 фермэ ба гүүртэнүүдые һайнаар хангана. Энэ нүхэр колхознигуудай захиһан 150-аад экземпляр центральна, республиканска, аймагай газетэнүүдые ба хэдэн олон журналнуудые тараадаг байна. Мүн нүхэр Юмжапова ажалшадта конверт, открытка, марка худалдадаг ба хэблэл захилга эмхидхэдэг юм.

Н. Турлай.

ЭДИР ТУРИСТНУУДАЙ КОНФЕРЕНЦИ

Һаяхан, Улан-Удын пионернүүдэй байшанда хизаар ороноо шэнжэлхэ эдир туристнуудай түрүүшын конференци болобо. Городой 100 шахуу пионернүүд энэ конференцидэ хабаадалсаа.

«Түрэл хизаар ороноо шэнжэлхэ зорилго» гэһэн элидхэлые городой № 68 һургуулиин багша нүхэр С. Снухин хэбэ. Мүн № 2 һургуулиин багша С. Теплов «Дэлхэйн амитадай ажабайдал шудалалга» гэһэн темээр элидхэл хэһэн байна.

Элидхэлшэдэй һүүлээр хизаар ороноо шэнжэлхэ музейн сотрудник нүхэр Шулунов, пионернүүдэй байшангай директор нүхэр Пономарев болон бусад үгэ хэлээ. Эхэ оронойнгоо газар дайдын барагдашагүй баялигуудые, тэрэ тоодо үнгэрһэн сагай гайхамшаг һонин зүйлнүүдые пионернүүдэй толорхойгоор шэнжэлэн үзэхыень тэдэнэр хүсэһэн байна.

Тэрэшэлэн конференциин делегат, эдир турист В. Фигулов үнгэрэгшэ зунайнгаа амаралтын үедэ Москва, Грузи, Батуми ошожо ерэһэн тухайгаа хөөрэжэ, делегадуудые ехээр һонирхуулаа.

Ч. Санжиев.

Тэжээл бэлэдхэлэй бригада

Дэрэстэйн сомоной «Коммунизм» колхоз (Зэдэ) аймагайнгаа томонууд колхозуудай нэгэн юм. Энэ колхозой гансахан хони ямаадынь 10 гаран мянга болонхой.

Нёдондо жэлдэ тус колхозой правлени адуу малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулжа шадаагүй һэн. Мүнөө тэрэ алдуугаа дабтахагүйн тулада эндэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ тусхай бригада байгуулагдаа. Бригада (бригадирынь Ж. Банзаракцаев) 33 хүнһөө бүридэнхэй.

Энэ бригада хүдэлмэреэ ябуулжа эхилһээр үнинэй. Олон гектар сабшалангай шулуу, бургааһан сэбэрлэгдээ. Сабшалан уһалалга түргэнөөр ябуулагдана. Энэ жэлдэ 300 гектар дээрэ нэгэ жэлэй ногоон таригдаха ба 20 гектарта турнепс, 25 гектарта наран сэсэг таригдаха байна.

С. Зодбоев.

Түл һайнаар абтана

Мухаршэбэрэй аймагай «Комсомол» колхозой малшад шэнэ түл абалгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна.

Адуушан Бата Базаров 10 гүү түрүүлээд, унагадыень һайнаар харууһалан түлжүүлжэ байна. Һаяар үшөө хорёод гүүд унагалха байна.

Мүн ОТФ дээрэ хонид тон олооро хурьгална. Хонишод Д. Жалсанова, Д. Цыренова гэгшэд тус бүридөө 100 гаран хурьгадые абаад, зоотехническэ заабариин ёһоор харууһална. Мүнөө, хонидой олооро хурьгалжа байха үедэ, хонишод харууһаяа улам һайжаруулна. Хонишод түрэхэ хонидоо һүниндөө хэдэн дахин эрьенэ.

Д. Батомункуев.

Сабшалангаа утэгжүүлнэ

Кяхтын аймагай Калининай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоздо сабшалан утэгжүүлхэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдажа байна.

Колхозой луговодуудай бригада үшөө саһанай хайлажа байха үедэ олон гектар талмайда һайрамай уһа тогтоогоо һэн. Мүнөө 150 гектар сабшалан шулуу шохойһоо сэбэрлэгдээ, 300 центнер нютагай утэгжүүлгэ сабшалан дээрэ гаргагдаа.

Д. Шултумов.

АРАДАЙ ДЕМОКРАТИИН ОРОНУУДТА

ПОЛЬША

Арадай Польша дотор библиотекэнүүдэй тоо улам олон боложо байна. 1939 ондо 1700 мянган номтой ниитын 1033 библиотекэнүүд бии байһан аад, 1951 ондо библиотекэнүүдэйнь тоо 4 мянга хүрэтэр нэмэһэн ба 10 миллион номтой болоһон байха юм. Дайнай урда тээ эндэхи 1000 хүн бүридэ 53 ном хүртэдэг байһан һаа, мүнөө—400 ном хүртэнэ.

БОЛГАРИ

София, Пловдив, Сталин, Русе ба бусад городуудай шэнэ барилганууд дээрэ энэ жэлдэ хэдэн арбаад шэнэ рационализаторнууд ба уралан зохёогшод дэбжэжэ гараа. Бургас городой барилгаша-хүдэлмэришэн Станчев модо отолхо шэнэ янзын хюрөө зохёогоо. Тэрээнние гансахан Бургасай барилга дээрэ хэрэглэхэдэ, жэл соо 700 мянган лев алмалта хэхэ юм. Тэрэшэлэн Сливен городой шулууша дархан Столян Иорданов барилгын талмай дээрэ хирпиисэ үргэжэ үгэхэ һонин механизм зохёогоо. Тус механизмые барилганууд дээрэ ашаглаад байхада хахад миллион шахуу лев арбилалта хэгдэхэ болоно.

РУМЫНИ

Ород хэлэ шудалха 7 мянга үлүүтэй курсанууд Румынска арадай республикада эмхидхэгдээд, 100.000 гаран хүн һуража байна. Ород хэлые тэндэхи ажалшад ехээр һонирхоно, ушарынь Советскэ Союзай баян дүй дүршэл шудалхадамнай туһалха гэжэ мэдэнэ.

Ород хэлэ шудалха курсануудые эмхидхэхэ центральна комисси һаяшаг байгуулагдаа, энэнь курсануудай һаадгүйгөөр хүдэлмэрилхэ ябадал хангаха зорилготой. Ород хэлэнэй курсануудта зорюулан олон лекцинүүд бэлэдхэгдээд, хэблэгдэжэ байна.

* * *

Советскэ мэргэжэлтэдэй туһаламжа ба советскэ предприятинуудай технологи хэрэглэн, Румыниин каучугай промышленностиин хүдэлмэришэд өөһэдын синтетическэ каучук үйлэдбэрилдэг болоо. Румыни хилын саанаһаа каучук зөөхөө болибо.

Мүнөө тиимэ каучук гуталай промышленностьда ба бусад олон юумэнүүдтэ хэрэглэгдэнэ. Гаргаһан продукциинуудыень хэрэглэгшэд ехээр һайшаана.

(ТАСС).

ХИТАД

Хитадтахи мичуринска общество хүдөө ажахые эрхилхэ научна арга методуудые шэнжэлэлгын талаар ехэ хүдэлмэри ябуулжа байна.

Тус общество 1950 оной хабар Пекиндэ байгуулагдаһан юм. Мүнөө энэ общество 11 миллион гаран гэшүүдтэй 50 үлүүтэй отделенинүүдые нэгэдхэнхэй.

* * *

«Дагунбао» газетын мэдээсэлһэнэй ёһоор, Цзянсу провинциин урда хубида һубаг каналнуудай барилга ба мелиоративна ехэ хүдэлмэри гол түлэб дүүргэгдээ. Эдэ хүдэлмэринүүдтэ хабаадаһан таряашад 2700 водохранилищинуудые, уһалалгын 1476 каналнуудые. 1944 дамбануудые бариһан, 5507 плотина ба 136 шлюзүүдые заһабарилһан, шэнээр бариһан байха юм. Цзянсу провинциин урда хубида хамтадаа 13 миллион үлүүтэй кубометр газарай хүдэлмэри хэгдээ, 19 мянга гаран кубометр шулуун дэбдигдээ. Эдэ хүдэлмэринь ехэ газар уһалха ба уһанай үерлэн гараха ябадал усадхаха арга олгоо.

ПЕКИН, майн 15. (ТАСС). Сикан провинциин зүүн-урда хубидахи Даляншань гэжэ райондо Чжаоцзно гэдэг уезд бии. Тэндэхи хүн зоной тон олонхинь и гэжэ арад үндэһэтэн юм. Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, һаядаа тус уездын арадай түлөөлэгшэдэй конференциин түрүүшын сесси боложо, хахад миллион зонһоо делегадуул сугларан, нютагай арадай засагай органуудые һунгаа. Арадай засагай нютагай органуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй табанай дүрбэн хубинь, тэрэ тоодо түрүүлэгшэ ба түрүүлэгшын орлогшонь, и үндэһэтэнһөө һунгагдаһан байха юм.

Конференци болбол элдэб национальностьнуудай хоорондын нэгэдэлые бэхижүүлхэ, худалдаа наймаанай, культурын, элүүрые сахилгын талаар, американска агрессидэ эсэргүү ба Кореядэ туһаламжа үзүүлхын түлөө тэмсэлээ саашадань улам шангадхаха талаар нютагуудтахи арадай засагуудай хүдэлмэриин гол зорилгонуудые хараалаа.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУ[Д]

КОРЕЙСКЭ АРАДАЙ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИ[КЫН] АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭД[ЭЭСЭЛ]

ПХЕНЬЯН, майн 15. (ТАСС). Фронтын зүүн ба баруун участогууд дээрэ Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратанай отрядуудтай нигта харилсаатайгаар ябажа, дайсанай добтолгонуудые мүнөөдэр амжалтатайгаар гэдэргэнь сохёод, тэрэнэй хүнүүд ба техникые ехэ гэмтэл хоролтонуудта оруулаа.

Центральна фронт дээрэ онсо хубилалта болоогүй.

ПХЕНЬЯН, майн 16. ... 38-дахи параллельһээ урд... хы фронтнууд дээрэ Арад... миин частьнууд Хитадай һ... танай частьнуудтай нигта ... саатайгаар ябажа, дайсан... толгонуудые амжалтатай... дэргэнь сохёод, тэрэнэй хү... техникые ехэ гээлтэ хорол... оруулаа гэжэ Корейскэ А... Демократическа Республи... дай армиин Главна кома... мүнөөдэр мэдээсэбэ.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ПАКТЫН ТҮЛӨӨ

МОНГОЛ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА

Агуусхэ табан гүрэнүүдэй хоорондо эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй хандалгада гар табилга Монгол арадай республикын бүхы аймагууд дотор ехэ эдэбхитэйгээр бэелүүлэгдэнэ.

Эб найрамдал хамгаалха национальна комитедтэ ороһон хүсэдбэшэ мэдээнүүдэй үндэһөөр, 214.242 хүн гар табяад байна.

ВЕНГРИ

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй хандалгада гар табилгын кампани Венгри дотор амжалтатайгаар үнгэргэгдэжэ байнхай. Эб найрамдал хамгаалха хүдэлөөнэй ниитэвенгерскэ Соведэй мэдээнүүдэй ёһоор, тус хандалгада Венгриин 5.448 мянган хүн гар табиһан байха юм.

КАНАДА

Эб найрамдал хамгаалха Канадска конгрессэй мэдээсэһэнэй ёһоор, эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай хандалгада гар табюулха кампани Канадада улам үргэнөөр дэлгэржэ байна. Ванкуверидэ 4 мянга үлүүтэй хүн гар табяа гэжэ «Канадиен трибюн» газетэ бэшэнэ. Виндозоридохи автомобильна промышленностиин хүдэлмэришэд эб найрамдал баталуулха тухай хандалгые нэгэн һаналаар һайшааба.

УРУГВАЙ

Агуусхэ табан гүрэнүүд... рондо эб найрамдалай Па... луулха тухай Эб найрамда... хэдэлхэйн Соведэй хандал... табюулха кампани Ур... эдэбхитэйгээр үнгэргэгдэж... гэжэ «Вердат» газетэ мэд... Эб найрамдалай тала бари... мянган уругваецууд тус ха... да гар табинхай.

Гар табюулха кампани ур... зорилгоор эб найрамдал х... ха Уругвайска комитет м... һаа нюнин 3 хүрэтэр «Эб н... далай недели» үнгэргэхэнь...

ДАНИ

Эб найрамдалай Бүхэ... Соведэй хандалгада гар т... Данида ябуулагдажа үр... һөөр. Майн 11-эй байдалаар... хүн гар табиһан байгаа.

АВСТРИ

Эб найрамдалай тала ба... дай Венскэ соведэй мэдэ... ёһоор, майн 11-дэ Эб найра... Бүхэдэлхэйн Соведэй хан... Венын 329.185 хүн гар таби... ба.

ФИНЛЯНДИ

Һүүлэй мэдээнүүдэй ёһо... ехэ табан гүрэнүүдэй хоор... найрамдалай Пакт бата... тухай хандалгада Финл... 140.192 хүн гар табяа.

Баруун Германиин хүн зон Германи[ин] ремилитаризацилгада эсэргүүсэнэ

БЕРЛИН, майн 15. (ТАСС). Германиие ремилитаризацилгада эсэргүүсэхын, Германитай 1951 ондо эбэй догсвор баталуулхын түлөө арадай асуулта хэхые Боннско правительствын хорибошье, Баруун Германиин хүн зон тиимэ асуулта хэхые эрид шууд эринэ.

АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, залуушуулай ба студентнэрэй Бүхэдэлхэйн гурбадахи фестивальда бэлэдхэхэ комитедээр Гамбургда майн 10-най үдэр эмхидхэгдэһэн митингдэ хабаадагшад—300 хүн арадай асуулта хэхэ гэжэ нэгэн һаналаар голосовалһан байна.

«Демократическа юристнүүдэй хүдэлмэришэ нэгэдэлээр» эмхидхэгдэһэн суглаанда Гамбург городой 352 хүн хабаадаха ... Германиие дахин зэбсэглүүл... дал нэгэн һаналаар буруушаа...

Хойто Рейн-Вестфалиин ... ленна область дотор асуулт... тухай шэнэ мэдээнүүд абта...

Хаген городтохи «Функе ... гек» фирмын 442 албахаа... 422-нь ремилитаризацилгые ... шаажа голосовалаа, 15 хүн ... лаа бариһан ба оройдоо 5 ... милитаризацилгын түлөө г... валһан байха юм.

Кельндэхи Кальк гэжэ ... казармын 131 һуурин хүн ... 118-нь ремилитаризацилгые ... шаажа, голосовалһан ба 10 ... һаналаа бариһан, минил 3 хүн ... шааһан байна.

Культурын ба искусствын хүдэлмэрилэгш[эдэй] ниитэгермансна нэгэдэхи конгресс

БЕРЛИН, майн 16. (ТАСС). Культурын ба искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй ниитэгерманска нэгэдэхи конгресс энэ үдэр Лейпцигтэ нээгдээ. Эндэ 400 шахуу делегадууд, тэрэ тоодо Баруун Г... ниһаа 200 гаран хүн хабаа...

Культурбундын түрүүлэг... мецкэ элитэ поэт Иоганнес Б... элидхэл хээ.

Иранай нефтяной промышленностиие национализацилха тухай

ТЕГЕРАН, майн 15. (ТАСС). Иранска меджлис болбол Иранай нефтяной промышленностиие национализацилха тухай хуули бэелүүлхэ ба англо-иранска н... ной компаниие усадхаха х... комиссида өөрынгөө 5 түлөө... дые майн 13-да һунгаа.

Испанска ажалшадай илалта

ПАРИЖ, майн 15. (ТАСС). Парижска «Се Суар», «Франс Суар». «Монд» ба бусад газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Памплон городой ажалшад 4 үдэр забастовко хэжэ, өөһэдынгөө эрилтэнүүдые хангуулаа.

Эсэргүүсэн бодоһон хүдэлмэришэдэй гол эрилтэнүүдые (эдеэ хоолой продукт бараг сэнгээр ... дажа абаха нормо ехэ бо... забастовко хэһэн хүдэлмэр... эсэргүү санкци хэрэглэхэгүй... эрилтэнүүдые) тэндэхи зас... хид хангаха баатай болоо ... «Юманите» газетэ бэшэнэ. З... товкын үедэ арестовалагдаһ... хы хүдэлмэришэд сүлөөлэгдө...

Данида сэрэгэй шэнэ урьһаламжа таһалдаба

КОПЕНГАГЕН, майн 15. (ТАСС). Урда мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, датска правительство 75 миллион крон хэмжээтэй сэрэгэй шэнэ урьһаламжа гаргаһан байгаа. Гэхэ зуура, ороноо сэрэгэй замда оруулха зорилгоор правительствын ябуулжа байгаа политикада эсэргүү датска арад тэрэ урьһаламжа захихаяа арсана.

Урьһаламжа тараалгын ябаса тухай тэмдэглэхэ зуураа, «Кристелигт дагблад» газетэ иигэжэ б... нэ: «Гүрэнэй шэнэ урьһал... муугаар тараагдажа байна, ... урьһаламжые тараахабди гэж... нансуудай министерствые ... дуулһан датска банкнуудай ... дэл урьһаламжын ниитэ су... нилээд ехэ хубиие өөрөө ору... баатай болоо».

Харюусалгата редак[тор]
Б. А. ОЧИР[ОВ]

Адрес редакции г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря — 3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем — 6-34. Для междугородных переговоров — 16.

11—03596. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000